

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ & ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

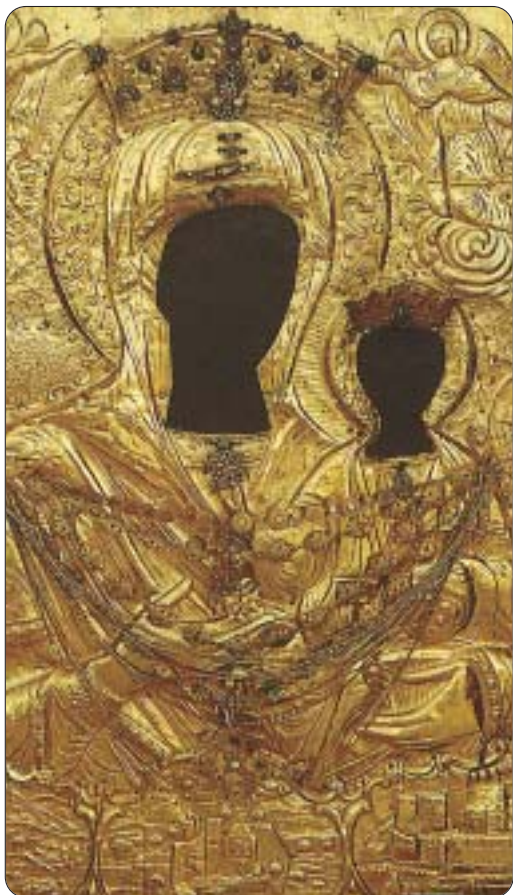

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 2016

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ 2016

Παναγία Μυρτιδιώτισσα Κυθήρων.

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

Ἐφιεροῦται
τό ἐγκόλπιο αὐτό Ἑορτολόγιο
τοῦ σωτηρίου ἔτους 2016
εἰς τὰ
Ἱερά Ἐκκλησιαστικά Μνημεῖα
Καραβᾶ καί Ἀγίας Πελαγίας
Κυθίων
βυζαντινῆς καί μεταβυζαντινῆς περιόδου
σύν τῇ ἐκθύμῳ εὐχῇ
πρός τόν Κύριον καί Θεόν ἡμῶν
διά
τήν ταχύτεραν ἀποκατάστασιν
ἀνάδειξιν καί προβολήν αὐτῶν.

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Σεραφεῖμ
(Ἐνθρόνισις εἰς τὰ Κύθηρα 30.7.2005)**

ΕΓΚΑΡΔΙΕΣ ΕΥΧΕΣ

Ἐκ μέσης καρδίας εὐχομαι πατρικά πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἵνα, ἀκοιμίτοις πρεσβείαις τῆς Παναγίας ἀχράντου Ὑπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἁειπαρθένου Μαρίας, τῆς Μυρτιδιωτίσσης, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων περιφουρῆ, περισκέπη καὶ περισώξῃ ἅπαντα τὸν κόσμον ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ἐνισχύων καὶ ἐνδυναμῶν τὸν Ἱερόν Κλήρον καὶ τὸν Χριστιανικὸν Λαόν τῆς Θεοστικτικτοῦ καὶ Θεοφρουρήτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων, ἅπαντα τὰ ἐγγύς καὶ τὰ μακρὰν πνευματικά μας τέκνα, τοὺς ὁμογενεῖς ἀδελφούς μας Κυθηρίους καὶ Ἀντικυθηρίους ἐν Αὐστραλίᾳ, Ἀμερικῇ καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς προσφιλεῖς μας ναυτικούς, τοὺς ναυτιλλομένους εἰς τὰς ἐγγύς καὶ μακρὰν θαλάσσας.

Τὸ νέον σωτήριο ἐτος 2016 εἶναι μεστόν θείων εὐλογιῶν καὶ χαρίτων, πνευματικῶν καὶ βιοτικῶν δωρημάτων, χριστιανικῶν ἀρετῶν καὶ θεϊκῶν ἀντιδόσεων.

Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Κυθήρων Σεραφεῖμ

Προλεγόμενα

Θεία εὐδοκία τό ἐφετινὸ ἐγκόλπιο Ἑορτολόγιο τό ἀφιερώνουμε εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ἐνοριακοὺς καὶ Προσκυνηματικοὺς Ναοὺς, τὰ ἱερά Παρεκκλήσια καὶ Ἐξωκκλήσια τῆς περιοχῆς Καραβᾶ καὶ Ἀγίας Πελαγίας, τοῦ βορείου τμήματος τῆς νήσου μας.

Ὁ περιώνυμος Καραβᾶς, τό τοπωνύμιο τοῦ ὁποίου ἀναφέρεται ἴσως διὰ πρώτην φοράν εἰς τὸν κώδικα τοῦ 1697 τοῦ ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Κυθῆρων Νεκταρίου Βενιέρη, κατὰ τὴν ἄποψιν τῆς ιστοριοδίφου Φιλολόγου ἐριτίμου κ. Ἐλένης Χάρου-Κορωναίου, ἀδελφοποιημένος πρὶν λίγα χρόνια μέ τὸν περιάκουστο Καραβᾶ τῆς Κύπρου, εἶναι μιά ἀπό τίς πιό ὁμορφες καὶ προοδευτικὲς περιοχὲς καὶ πρώην Κοινότητες τῶν Κυθῆρων.

Ὁ ιστορικός Καραβᾶς ἄρχισε νά ὀργανώνεται μετὰ τὰ Ὀρλωφικά τοῦ 1770 μέ τό κύμα Πελοποννησίων προσφύγων, πού ἐδέχθησαν τότε τὰ Κύθηρα, καὶ μέ τοὺς πρώτους κατοίκους του νά κατοικοῦν εἰς τὴν περιοχή γύρω ἀπό τὸν

Ναό τῆς Παναγίας Δέσποινας, ὁ ὁποῖος σύμφωνα μέ τίς ἱστορικές πηγές χρονολογεῖται ἀπό τόν 14ο αἰῶνα καί στόν προαναφερθέντα κώδικα τοῦ Ἐπισκόπου Νεκταρίου Βενιέρη ἀναφέρεται εἰς τόν κατάλογο τῶν ἐξωμονίων.

Ἐκτός ἀπό τούς πρόσφυγες ἐστελέχωσαν τόν Καραβᾶ καί πολλές Κυθηραϊκές οἰκογένειες ἀπό τόν Ποταμό καί τά περιχώρα. Μέ τόν τρόπο αὐτό ὁ νεώτερος, ὁ σύγχρονος Καραβᾶς κατά τόν 19ο καί κατά τό πρῶτο ἥμισυ τοῦ 20οῦ αἰῶνα ἀνεδείχθη «ἓνας ὀλοζώντανος συνοικισμός, οἰκονομικά ἀνθηρός, πού ἐπέδειξε ἀξιοθαύμαστη κινητικότητα μέ ναυτικούς, ἐμπόρους, ἐπιστήμονες, ἐπιχειρηματίες, πλούσιους ὁμογενεῖς καί εὐεργέτες, πού ἐβοήθησαν ποικιλοτρόπως τό χωριό τους».

Τό ἀρχαιότερο ναϊκό οἰκοδόμημα εἰς τήν περιοχή τοῦ Καραβᾶ ἦταν, ὡς ἐλέχθη, ὁ **παλιός Ναός τῆς Παναγίας Δέσποινας** (14ος αἰ.) πού ἀντικαταστάθηκε ἀπό **τόν νέο μεγαλοπρεπή Ναό**, πού ἄρχισε νά κτίζεται τό 1926. Ἐξωμόνιο, μοναστηριακό κτίσμα ἀρχικά, ἐνοριακός Ναός στή συνέχεια καί σήμερα πρῶην ἐνοριακός Ναός μετά τοῦ Κοιμητηρίου του. Τό Ἴγου-

μενεῖο, τά κελλιά καί τό Ἄρχονταρίκι τῆς μοναστηριακῆς πτέρυγας ἀνεκαινίσθησαν καί ὀλοκληρώνονται οἱ ἐργασίες ἀποκαταστάσεως. Εἰς αὐτό τό μοναστηριακό κτίσμα ἔζησαν καί ἀνεπαύθησαν πνευματικά ἀφιερωμένες εἰς τόν Κύριόν μας Ἰησοῦν Χριστόν ψυχές.

Ἀπομένει τώρα ἡ συντήρησις καί ἀποκατάστασις ἐσωτερικά καί ἐξωτερικά τοῦ μεγαλειώδους αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κτίσματος, σπουδαῖο ἔργο, στό ὁποῖο καλούμεθα ὅλοι νά συστρατευθοῦμε, οἱ ἐντόπιοι καί οἱ ὁμογενεῖς ἀδελφοί μας, διά νά θεραπεύσουμε τίς ὅποιες συνέπειες πού προέκυψαν ἀπό τόν σεισμό τοῦ Ἰανουαρίου 2006 καί ἀπό τήν φθορά τοῦ χρόνου.

Ἀξιόλογος καί ἐπίσης μεγαλοπρεπῆς καί ἐπιβλητικός Ἱερός Ναός εἶναι καί ὁ **Ἅγιος Χαραλάμπος τοῦ Καραβᾶ**, πού ὀφείλεται στόν ἱερό ζῆλο καί τήν ἀδάμαστη θέλησι τῶν κατοίκων τοῦ Καραβᾶ, οἱ ὁποῖοι, κατανοήσαντες τήν ἀναγκαιότητα τῆς ἀνεγέρσεως νέου Ναοῦ, τόν ἐθεμελίωσαν τόν Δεκαπενταύγουστο τοῦ 1795 καί τόν Φεβρουάριο τοῦ 1800 ἐόρτασαν τά ἐπίσημα ἐγκαίνια, ἔπειτα ἀπό μεγάλες θυσίες σέ

χρήμα, κόπους και μόχθους, στους οποίους υπεβλήθησαν με φιλοτιμία και αὐταπάρνησι οἱ ἐνορίτες. Τό 1874 κατεδαφίσθηκε ὁ Ναός αὐτός καί στή θέσι του κτίσθηκε ὁ σημερινός μεγαλόπρεπος σέ ρυθμό τρίκλιτης βασιλικῆς. Ἀνακαινιστικές ἐργασίες ἔκαμε καί τό σημερινό Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο μέ τόν ἀκαταπόνητο Ἐφημέριο-Ἱερέα τους π. Παναγιώτη Διακόπουλο.

Καί οἱ ἄλλοι Ἱεροί Ναοί καί τά Παρεκκλήσια τοῦ Καραβᾶ ἔχουν τήν ἰδική τους ὁμορφιά καί χάρι: **Ὁ ἅγιος Ἰωάννης Γερακαρίου, ὁ Ταξιάρχης τοῦ Κοιμητηρίου, ὁ ἅγιος Προκόπιος, ὁ ἅγιος Νικόλαος Μουδαρίου** (παλαιό ἐξωμόνιο ἀπό τόν 17ο αἰ.), ὁ **ἅγιος Γεώργιος στήν Κολοκυθιά** (καί αὐτός καταχωρεῖται στόν κώδικα τοῦ Ἐπισκόπου Νεκταρίου Βενιέρη, πού ἀναφέρεται τό 1697 στά ἐξωμόνια) καί, ὡσαύτως, ἡ **Ἁγία Πατρικία**, συναριθμούμενη στόν κατάλογο τῶν ἐξωμονίων τοῦ 1697 στό γραφικό λιμενίσκο-καταφύγιο κοντά στήν Ἁγία Πελαγία. Στά Παρεκκλήσια τῆς περιοχῆς τοῦ Καραβᾶ πρέπει νά συγκαταλέξουμε καί τό σύγχρονο νεόκτιστο **Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου** (ιδιόκτητος

Ναός τῆς οἰκογένειας Ἰωάννου Σουρῆ πού κτίσθηκε τό ἔτος 2002 ἀπό τόν ἀειμνηστο Ἰωάννη Σουρῆ) ἐξοπλίσθηκε μέ τά ἀπαραίτητα λειτουργικά ἀντικείμενα καί σκευή ἀλλ' οὐδέποτε ἐλειτούργησε, οὔτε ἐγκαινιάσθηκε παρά τίς ἐπίμονες παρακλήσεις, τόσον τοῦ Μητροπολίτου, ὅσον καί τοῦ Ἐφημερίου, καθῶς ἀναβάλλονταν κάθε φορά ἡ ἀπόδοσις στή Θ.Λατρεία τοῦ Ἱεροῦ Παρεκκλησίου. Τώρα τόν λόγον ἔχει ὁ υἱός τοῦ ἀειμνήστου Βασίλειος Σουρῆς.

Στήν Ἁγία Πελαγία, ἡ ὁποία μέχρι τόν 19ο αἰῶνα ἦταν τό λιμάνι τοῦ Ποταμοῦ καί τοῦ βορείου τμήματος, ἀλλά δέν κατοικεῖτο μόνιμα, ἔχουμε τά ἐρείπια **τοῦ παλαιοῦ Ναοῦ τῆς Ὁσίας Πελαγίας** (ὅπου σήμερα ὑπάρχει εἰκόνισμα-προσκυνητάρι εἰς ἀνάμνησιν), πού ἀνήκει στά ἐξωμόνια τοῦ καταλόγου τοῦ 1697 καί καταστράφηκε τόν Αὐγούστο τοῦ 1942 ἀπό ἔκρηξι νάρκης. Ἔχουμε, ἀκόμη, **τόν νέο Ναό τῆς Ὁσίας Πελαγίας**, πού θεμελιώθηκε 200 μέτρα βορειότερα ἀπό τόν παλαιό τό 1949 καί ἐγκαινιάσθηκε τό ἔτος 1952, ἐνῶ τό 1996, μέ τήν αὔξηση τῶν κατοίκων τῆς ἐνορίας, ὁ Ναός αὐτός διευρύνθηκε. Καί δύο εἰσέτι Ἱεροῦς Ναοῦς ἔχου-

με: τόν **Άγιο Νικόλαο στό Καλαμίτσι** (ένα ακόμη από τά έξωμόνια του 1697) καί τήν **Άγία Σοφία** (σπηλαιώδης Ναός), συγκαταριθμούμενος καί αὐτός στόν ἴδιο κατάλογο τῶν έξωμονίων.

Τέλος, εἰς τό παρόν ἐγκόλπιο Ἑορτολόγιο συμπεριλαμβάνεται καί ὁ **Ἱερός Ναός Ἁγίας Ἀναστασίας**, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τά ὄρια τῶν ἐνοριῶν Ποταμοῦ καί Καραβᾶ καί ἀνήκει εἰς τόν Ποταμό, ἀλλά δέν ἔχει συμπεριληφθῆ εἰς τοὺς Ἱεροῦς Ναούς καί Παρεκκλήσια τοῦ Ποταμοῦ, στό Ἡμερολόγιο τοῦ 2013. Εἶναι παλαιός Ναός, ἀναφερόμενος ἀπό τόν 14ο αἰῶνα στή διανομή τῶν φεουδαρχῶν Βενιέρων, ἀλλά καί στόν κατάλογο τῶν έξωμονίων τοῦ 1697. Χρῆζει λόγῳ φθορῶν, κυρίως στό Ἱερό Βῆμα, ἄμεσης ἀποκαταστάσεως καί ἐπισκευῆς μέ τίς ὑποδείξεις τῆς 1ης ΕΒΑ.

Καί ἡ παρουσίασις καί ἐπισκόπησις αὐτῆ τῶν Ἱερῶν Ναῶν, Παρεκκλησιῶν καί Ἐξωκκλησιῶν τῆς περιοχῆς Καραβᾶ καί Ἁγίας Πελαγίας, τοῦ βορείου τμήματος τῆς νήσου μας, θεωρεῖται σκόπιμη καί ἐνδιαφέρουσα, ἀφ' ἑνός μὲν διότι συμβάλλει στήν τοπική ἐκκλησιαστική μας ἱστορία καί ἀφ' ἑτέρου γιατί πάντοτε προσβλέπουμε

εις τό ἐνδιαφέρον, τόσον τῆς ἀρμόδιας 1ης Ε-ΒΑ καί τοῦ ΥΠΠΟ, ὅσον καί τῶν δυναμένων νά συμπαρασταθοῦν συμπολιτῶν μας, ἐντοπίων καί ὁμογενῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ, προκειμένου νά δρομολογηθοῦν κάποτε οἱ ἐνέργειες συντηρήσεως καί ἀποκαταστάσεως τῶν βυζαντινῶν καί μεταβυζαντινῶν ἐκκλησιαστικῶν μνημείων μας καί ἱερῶν κειμηλίων τοῦ τόπου μας.

Νά εὐχαριστήσω ἐκ μέσης καρδίας καί νά συγχαρῶ τήν ἐρίτιμον κ. Ἑλένην Χάρου-Κορωναίου, φιλόλογο, ἐπιδέξια ιστοριοδίφη διά τήν ἀκαταπόνητη ἐργασία καί συμβολή της στή σύναξι τοῦ ὑλικοῦ τοῦ παρόντος ἡμερολογίου, τούς ὑπαλλήλους τῶν Γραφείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί κάθε ἄλλο συνεργό στό ἐγχείρημα τῆς παρουσίας ἐκδόσεως.

Ἐγγραφον ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ Χώρας Κυθήρων
τὴν 16ην Ὀκτωβρίου 2015.

Μετ' ἐγκαρδίων εὐχῶν καί ἀγάπης
Ὁ Μητροπολίτης

+ ὁ Κυθῆρων Σεραφεῖμ

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΡΑΒΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣ ΠΕΛΑΓΙΑΣ

Γράφει η Έλενη Χάρου-Κορωναίου

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΑΒΑ

Στόν κώδικα του Έπισκόπου Κυθήρων Νεκταρίου Βενιέρη του 1697 αναφέρεται τό τοπωνύμιο Καραβᾶς. Ίσως αὐτή εἶναι ἡ παλαιότερη ἀναφορά τοῦ τοπωνυμίου. Ὁ Καραβᾶς ἄρχισε νά ὀργανώνεται μετά τά Ὁρλωφικά τοῦ 1770, ὅταν τά Κύθηρα δέχτηκαν ἕνα κῆμα Πελοποννησίων προσφύγων. Πρίν τά Ὁρλωφικά φαίνεται ὅτι ἡ περιοχὴ δέν κατοικεῖται. Οἱ πρῶτοι κάτοικοι στήν περιοχὴ κατοικοῦν γύρω ἀπό τόν Ναό τῆς Παναγίας τῆς Δέσποινας, ἡ ὁποία ἀναφέρεται γιά πρώτη φορά στίς ἐνορίες τοῦ νησιοῦ τό 1788. Οἱ οἰκογένειες αὐτές, πού ἐγκατεστάθησαν στήν περιοχὴ, στήν πλειονότητά τους πρόσφυγες, εἶναι: Φραντζεσκάκης, Κατράκης, Φραγκάκης, Ζερμπίνος, Φοινικιώτης, Μπουζουναράς, Συκιώτης κ.ἄ. Ἐκτός

αὐτῶν πολλές Μωραϊτικες οἰκογένειες, πού εἶχαν ἐγκατασταθεῖ κυρίως σέ ἐνορίες τοῦ Ποταμοῦ, ἄρχισαν νά μετατοπίζονται στόν Καραβᾶ, ὅπως ἡ οἰκογένεια Δηλαβέρη, Καταγᾶ, Πισιλάτου, Κατζηκόρου, Κολιβοδιάκου, Κοντραφούρη κ.ἄ.

Σ' αὐτούς προστέθηκαν καί πολλές Κυθηραϊκές οἰκογένειες ἀπό τόν Ποταμό καί τά γύρω χωριά, ὅπως ἡ οἰκογένεια Κομνηνοῦ-Τζικλῆ, Κορωναίου, Κορωναίου-Σκέκου, Κορωναίου-Τζωρτζόπουλου, Κορωναίου-Διακόπουλου, Κορωναίου-Μπέλου, Κορωναίου-Ντεντίου, Κορωναίου-Μανωλάκη, Σουρῆ, Μαυρογιώργη, Κρίθαρη, Κατσούλη καί ἀργότερα οἱ οἰκογένειες Σούγιαννη, Γιωργᾶ, Βαγγῆ, Πατρίκιου, Βενάρδου, Ζαντιώτου κ.ἄ. Ἔτσι δημιουργήθηκε ἡ φυσιογνωμία τοῦ σύγχρονου Καραβᾶ, ὁ ὁποῖος κατά τό 19ο καί κατά τό πρῶτο ἡμισυ τοῦ 20οῦ αἰ. ἦταν ἕνας ὀλοζώντανος συνοικισμός, οἰκονομικά ἀνηθρός, πού ἐπέδειξε ἀξιοθαύμαστη κινητικότητα μέ ναυτικούς, ἐμπόρους, ἐπιστήμονες, ἐπιχειρηματίες, πλούσιους ὁμογενεῖς καί εὐεργέτες πού βοήθησαν ποικιλοτρόπως τό χωριό τους.

Παναγία Δέσποινα

Είναι από τούς παλαιότερους Ναούς στην περιοχή. Αναφέρεται στις πηγές από τόν 14ο αϊ. Στόν κώδικα τοῦ Ἐπισκόπου Κυθήρων Νεκταρίου Βενιέρη τοῦ 1697 ἡ Δέσποινα ἀναφέρεται στόν κατάλογο τῶν ἔξωμονίων. Ὡς ἔξωμόνιον ἀναφέρεται καί τό 1759 στόν κώδικα τοῦ Ἐπισκόπου Νικηφόρου Μόρμορη μέ νοικοκυραίους τούς ἀδελ-

φούς Γεώργιο, Δημήτριο καί Ἀναστάσιο ἀπό τήν οἰκογένεια Διακόπουλου. Οἱ πρῶτοι κάτοικοι στήν περιοχή τοῦ Καραβᾶ κατοικοῦν γύρω ἀπό τόν Ναό τῆς Παναγίας Δέσποινας καί εἶναι στήν πλειονότητά τους

πρόσφυγες από τό Μωριᾶ πού κατέφυγαν
στά Κύθηρα μέ τά Ὁρλωφικά τοῦ 1770. Ὁ
παλαιός Ναός ἦταν καμαροσκέπαστος μέ

σχιστόπλακες, ἀγιογραφημένος. Στό Ναό
αὐτό ἐνορεύονταν οἱ Διακόπουλοι, οἱ Βου-
νιῶτες καί ἕνα μέρος τοῦ συνοικισμοῦ τῆς
ἁγίας Ἀναστασίας. Ὁ νέος Ναός ἄρχισε νά
χτίζεται τό 1926 δαπάναις τῶν ἐνοριτῶν καί
τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ Καραβᾶ. Τό
1929 ἔγιναν τά ἐγκαίνια τοῦ νέου μεγαλο-
πρεποῦς Ναοῦ ἀπό τόν Μητροπολίτη Δωρό-
θεο. Ἡ ἐκκλησιαστική ἐπιτροπή ἀποτελού-
μενη ἀπό τούς δημοδιδασκάλους Πάνο Δια-
κόπουλο, Ἀριστείδη Διακόπουλο, Ἰωάννη

Διακόπουλο, Χαράλαμπος Σαραντάκος, Ἀντώνιος Σουρῆ καί Κοσμά Ζαντιώτης ἔκανε εὐχαριστήριο: «Ἐπί τῇ μεγαλοπρεπεῖ τελέσει τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου ἀνεγερθέντος μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου Δεσποίνης ὑπὸ τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κυθήρων κατὰ τὴν 29ην Σεπτεμβρίου θερμότατα εὐχαριστοῦμεν τὴν αὐτοῦ θειοτάτην Πανιερότητα διὰ τὴν προθυμίαν καὶ κόπον ἅτινα κατέβαλεν, ἐπευχόμενοι τοῦ Ὑψίστου, ὅπως τὸν διαφυλάττῃ

ὑγιᾶ καὶ ἐπιμηκύνῃ τὸν βίον αὐτοῦ εἰς μακρότητα ἡμερῶν ἐπ' ἀγαθῶ τῆς Θεοσώστου Μητροπόλεως Κυθήρων καὶ τοῦ ἐν Χριστῶ ποιμνίου. Διακοπουλιάνικα Καραβᾶ 1-10-1929. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ». Τό χτι-

στό τέμπλο είναι δωρεά τοῦ εὐεργέτη Δημητρίου Πατρικίου. Ὁ Εὐστάθιος Δηλαβέρης ἐδώρισε τὴν πλακόστρωση τοῦ Ναοῦ. Στόν περίβολο τὰ χαμηλά κελιά προυπηῆρχαν· τό

διώροφο ἀρχονταρίκι χτίστηκε μέ τόν νέο Ναό καί χρησιμοποιήθηκε ἡ πέτρα τοῦ παλαιοῦ Ναοῦ. Ὁ Ναός πανηγυρίζει λαμπρά «στὶς 22 τῆς Λαμπρῆς» δηλ. 22 ἡμέρες μετά τό Πάσχα, κατά τὴν Κυριακή τοῦ Παραλύτου.

Ἅγιος Χαράλαμπος

Ὅταν δημιουργήθηκε ὁ συνοικισμός τοῦ Καραβᾶ, κατά τό τελευταῖο τέταρτο τοῦ 18ου αἰ., πρώτη φροντίδα τῶν οἰκογενειῶν

πού τόν δημιούργησαν ἦταν ἡ ἴδρουση Ναοῦ γύρω ἀπό τόν ὁποῖο θά καλλιεργοῦσαν τήν ἐνοριακή τους συνείδηση. Ὑπάρχει μιὰ παλιά τοπική παράδοση, σύμφωνα μέ τήν ὁποία οἱ κάτοικοι τοῦ Καραβᾶ στά τέλη τοῦ 18ου αἰ. ἐκκλησιάζονταν στή Παναγία τή Δέσποινα, στήν περιοχή τοῦ Βουνοῦ. Μιά χρονιά οἱ Βουνιῶτες ἔκαναν Ἀνάσταση χωρίς νά περιμένουν τούς Καραβίτες, οἱ ὁποῖοι ὀρκίστη-

καν νά χτίσουν τή δική τους ἐκκλησιά γιά τίς λατρευτικές ἀνάγκες τους, ἐφόσον δέν ὑπῆρχε ἄλλη μέσα στόν οἰκισμό. Αὐτό τό περιστατικό ἔγινε ἡ ἀφορμή νά χτιστεῖ στήν τοποθεσία Μάρμαρο, στό κέντρο τοῦ νέου οἰκισμοῦ τοῦ Καραβᾶ σέ περίοπτη θέση, ὁ Ναός τοῦ ἀγίου Χαραλάμπους. Τό γιατί

ἀποφάσισαν νά ἀφιερῶσουν τό νέο Ναό στόν ἅγιο Χαράλαμπο ἐξηγεῖται ἀπό τό φόβο τῆς λοιμικῆς πού ἦταν πραγματική μάστιγα γιά τόν πληθυσμό τῶν Κυθήρων ἐπί Βενετοκρατίας καί ὁ ἅγιος Χαράλαμπος θεωρεῖται προστάτης ἀπό τά λοιμώδη νοσήμα-

τα καί ἰδιαίτερα ἀπό τήν πανούκλα. Τό 1795 σαράντα ἑπτά Καραβίτες μέ δική τους πρωτοβουλία, κόπο καί ἔξοδα ἀποφασίζουν νά θεμελιώσουν τόν Ναό τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος καί νά τόν ὀργανώσουν σάν συναδελφική ἐκκλησία. Ὁ πρῶτος ἐφημέριος τοῦ Ναοῦ, ὁ ἱερομόναχος Παρθένιος Ἀνδρόνικος, σημειώνει στό 1ο λίμπρο τοῦ Ναοῦ «1795 ΑΒΓΟΥΣΤΟΥ 15 ΕΘΕΜΕΛΗΩΘΗ Ο

ΘΗΟΣ ΚΑΙ ΥΕΡΩΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ
ΥΕΡΩΜΑΡΤΥΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΥΣ
ΤΟ ΜΑΡΜΑΡΟ. ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΥΕΡΩΜΟ-
ΝΑΧΩΣ ΑΝΔΡΩΝΙΚΟΣ ΑΔΕΛΦΩΣ ΚΑΙ
ΠΡΩΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΤΟΥ ΗΕΡΟΥ ΝΑ-
ΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΗΕΡΩΜΑΡΤΙΡΟΣ ΧΑ-
ΡΑΛΑΜΠΟΥ ΤΟΥ ΘΑΜΑΤΟΒΡΙΤΟΥ ΥΣ
ΤΟ ΜΑΡΜΑΡΩ ΑΠΟ ΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩ-
ΔΑ ΕΔΙΚΑ ΤΟΥ ΟΜΟΥ ΜΕ ΟΛΟΥΣ
ΤΟΥΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ. ΕΤΕΛΙΟΘΗ Ο ΑΓΙΟΣ
ΚΤΙΡΙΟ ΕΝΚΑΙΝΙΑΣΜΟΣ ΥΚΟΝΕΣ ΚΑ-
ΜΠΑΝΑΡΙΟ ΚΑΜΠΑΝΑ ΟΠΟΥ ΥΝΕ Ε-
ΞΟΔΙΑΣΜΕΝΑ ΧΟΡΗΣ ΤΕΣ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ
ΕΞΟΔΕΣ ΕΝΙΑΚΟΣΑ ΟΓΔΩΗΝΤΑ ΤΕΣΕ-
ΡΑ ΓΡΟΣΑ». Τόν Ίανουάριο τοῦ 1800 οἱ
ἀδελφοί συνιδιοκτῆτες τοῦ νεοῖδρυθέντος
Ναοῦ συντάσσουν καί ὑπογράφουν τό κατα-
στατικό τοῦ Ναοῦ (μαρέγολα), στό ὁποῖο
φαίνεται πῶς ὀργανώνεται καί πῶς διοι-
κεῖται μιά ἀδελφότητα τήν ἐποχή ἐκείνη. Εἰς
τό σημεῖο πού χτίστηκε ὁ Ναός εἰς τό Μάρ-
μαρο ἦταν τό χωράφι τῶν ἀδελφῶν Γεωργί-
ου καί Θεοδώρου Κρίθαρα ποτέ Μανῶλη, οἱ
ὁποῖοι τό παρεχώρησαν στήν ἀδελφότητα,
ἀδελφοί καί οἱ ἴδιοι. Γιά τήν ὀλοκλήρωση

τοῦ ἔργου ἄλλοι ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἔβαλαν χρήματα, ἄλλοι ἔβαλαν κόπο, ἄλλοι καί τά δύο, ὅμως στήν ἀδελφότητα ἦταν ὅλοι ἴσοι. Στίς 16 Φεβρουαρίου 1799 ὁ Ναός καθιερώθηκε καί «ἐθροιάσθη» ἀπό τόν Πανιερώτατο καί Λογιώτατο Ἐπίσκοπο Κυθήρων Ἄνθιμο Λεβούνη. Τό ξεκίνημα τοῦ νέου Ναοῦ συμπίπτει μέ τήν πιό ταραγμένη περίοδο στήν ἱστορία τῶν Κυθήρων μέ τίς πολιτικές ἀλλαγές. Τόν Μάρτιο τοῦ 1800 ἐξεδόθη ἀπό τούς ἀσκούντες τή διοίκηση τό περίφημο «δεκρέτο» (διάταγμα), μέ τό ὁποῖο νομιμοποιεῖται τό κῆσιμα, ἀναγνωρίζεται πανηγυρικά ἡ κυριότητα στούς ἀδελφούς τοῦ Ναοῦ καί στούς ἀπογόνους τους καί ἐπικυρώνονται ὅλα τά ἄρθρα τοῦ καταστατικοῦ. Στίς 16 Φεβρουαρίου 1800 ἔγιναν ἐπίσημα τά ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ ἀπό τόν Ἐπίσκοπο Ἄνθιμο Λεβούνη. Γύρω στά 1874 ἡ αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ καί οἱ ἀνάγκες τῆς ἐνορίας ἐπιβάλλουν τή διεύρυνση τοῦ Ναοῦ. Ὁ παλαιός Ναός κατεδαφίστηκε καί στή θέση του χτίστηκε ὁ νέος σέ ρυθμό τρίκλιτης βασιλικῆς. Τό 1883 ὁ γνωστός καλλιτέχνης ἀπό τήν Τήνο Γεώργιος Καπαριᾶς φιλοτέχνησε τό καλλι-

τεχνικότατο τέμπλο τοῦ νέου Ναοῦ καί ἀργότερα τόν ἄμβωνα καί τό Δεσποτικό θρόνο. Συγκινητική ἦταν ἡ ἀνταπόκριση τῶν ἀπανταχοῦ Καραβιτῶν γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ νέου Ναοῦ μέ δωρεές σέ χρῆμα καί σέ εἶδη.

Ἄμφια καί καλύμματα ὀλομέταξα, ἀσημένια ἔξαπτέρυγα, σημαῖες, οἰκοδομικά ὑλικά, ἐργαλεῖα, βιβλία λειτουργικά, εἰκόνες, ἀργυρά σκεύη, χρυσοῦφαντο Ρούσικο Ἐπιτάφιο, καμπάνες ἀπό τή Βενετία κ.ἄ. Τό 1892 ἦρθε ὁ μέγας ὀρειχάλκινος πολυέλαιος. Τό 1898 ὁ Δημήτριος Κύπριος ἀφιέρωσε ἱερά

λείψανα πού ἦσαν ἐπικολημένα σέ ἀσημένια πλάκα καί τοποθετημένα σέ κουτί περικυβερτούμενο μέ σεντέφι. Τό 1900 ἔγινε καινούριο κωδωνοστάσιο. Τό 1914 ὁ Χαράλαμπος Δηλαβέρης ἀφιέρωσε τό καινούριο ἀσημένιο ἔνδυμα τῆς εἰκόνας τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος. Τό 1929 ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἀχίλλειος Κρίθαρης φιλοτέχνησε τίς εἰκόνες τοῦ Τέμπλου. Τό 1931 ἔγινε προέκταση τοῦ Ναοῦ στή δυτική πλευρά. Προστέθηκε πρόναος, ἀφαιρέθηκε τό δίλοβο καμπαναριό τοῦ 1900 πάνω ἀπό τήν εἴσοδο καί χτίστηκαν δύο πύργοι κωδωνοστάσια ἑκατέρωθεν τοῦ πρόναου. Ὑἕτσι διαμορφώθηκε ἡ μεγαλόπρεπη πρόσοψη τοῦ Ναοῦ, εἰς τήν ὁποία ἐντοιχίστηκε μιά μαρμαρίνη πλάκα μέ ἀνάγλυφο τοῦ ἁγίου καί τήν ἐπιγραφή «Ο ΘΕΙΟΤΑΤΟΣ ΟΥΤΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΕΚΤΙΣΘΗ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1800. ΑΝΕΚΑΙΝΙΣΘΗ ΕΚ ΘΕΜΕΛΙΩΝ ΤΩ 1876 ΔΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΤΩΝ ΚΑΡΑΒΙΤΩΝ». Τό 1935 τό ζευγος Κρίτωνος καί Ἀθηνᾶς Δηλαβέρη ἀφιέρωσαν τήν εἰκόνα τοῦ Παντοκράτορα πού δεσπόζει στήν ὀροφή στό μεσαῖο κλίτος.

Ὁ Ταξιάρχης τοῦ Κοιμητηρίου

Ἀρχικά τό κοιμητήριο τοῦ Καραβᾶ ἦταν στό προαύλιο τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους. Τό 1901 ὁ Νικόλαος Ἰ. Κορωναῖος- Χρυσούλης ἀφιέρωσε στόν ἅγιο Χαραλάμπο ἕνα μέρος τοῦ κτήματός του στή θέση Πορταδέλα γιά τήν κατασκευή τοῦ κοιμητηρίου τοῦ χωριοῦ, θέτει δέ ὡς ὄρο ἡ ἐπιτροπή τοῦ ἁγίου Χαρα-

λάμπους νά τό περιφράξει καί νά χτίσει κοιμητηριακό Ναό ἐντός 5 ἐτῶν. Τό κοιμητήριο κατασκευάστηκε καί ὁ Ναός χτίστηκε ἐντός τοῦ χρονικοῦ ὁρίου τό 1903 ἐπ' ὀνόματι τῶν Ταξιαρχῶν. Ὁ πασίγνωστος Καραβίτης εὐεργέτης, ἐργοστασιάρχης τοῦ Πειραιᾶ Εὐστάθιος Κ. Δηλαβέρης, ἀνάμεσα στίς τό-

σες δωρεές του, χρηματοδότησε τό ἔργο καί ἀφιέρωσε καί 40 μέτρα μωσαϊκές πλάκες γιά τόν Ταξιάρχη. Ὁ Ναός εἶναι μονόχωρος, καμαροσκέπαστος καί κεραμοσκεπής. Γιορτάζει στίς 8 Νοεμβρίου.

Ἅγιος Ἰωάννης Γερακαρίου

Ὁ Ναός εἶναι ἐνοριακός τῶν συνοικισμῶν τοῦ Καραβᾶ, Πετρουνίου, Γερακαρίου καί Προγκί. Ἡ παράδοση λέει ὅτι ὁ παλαιός

Ναός ἦταν σέ ἄλλη τοποθεσία βορειότερα, σέ ἓνα λόφο «στά μνήματα».

Ὁ νέος Ναός χτίστηκε σέ ἄλλη τοποθεσία στίς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰ. ἀπό τούς ἐνορίτες.

Πρὶν λίγα χρόνια ἀνακαινίσθηκε ἐσωτερικά καὶ ἐξωτερικά ὁ Ναός καὶ ἔγινε ἡ ἀποκατάσταση τοῦ κωδωνοστασίου μέ τήν φροντίδα ἐνοριτῶν καὶ δωρητῶν. Γιορτάζει στίς 29 Αὐγούστου καὶ στίς 7 Ἰανουαρίου.

ᾠ Άγιος Προκόπιος

Ἄλλοτε ἀνῆκε στήν ἐνορία τῆς Δέσποινας. Σήμερα εἶναι παρεκκλήσι τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους. Ἀπό τήν ἐφημερίδα «Κυθηραϊκή» τ. Αὐγούστου 1930 πληροφορούμεθα ὅτι τό 1930 ὁ παλαιός Ναός τοῦ ἁγίου Προκοπίου διευρύνθηκε. Ὁ νέος Ναός ἔγινε μέ δαπάνες τῆς οἰκογένειας τοῦ ἱερέως Εὐαγγέλου Κρίθαρα εἰς μνήμην τῆς Σταματούλας πρεσβυτέρας τοῦ δωρητοῦ ἱερέως. Ἐγκαινιάστηκε μεγαλοπρεπῶς στίς 8 Ἰουλίου τό 1930 ἀπό τόν Μητροπολίτη Κυθήρων Δωρό-

θεο μέ 7 ἱερεῖς. Παρέστησαν 700 ἄτομα ἀπό ὅλα τά χωριά τῶν Κυθήρων, ἀκόμα κι ἀπό τή Νεάπολη καί τήν Ἐλαφόνησο. Κατά τήν ἡμέ-

ρα τῶν ἐγκαινίων ἐτελέσθησαν ἀγῶνες. Εἶναι μονόχωρος, καμαροσκέπαστος, κεραμοσκεπής καί εἶναι σέ μιά μαγευτική τοπο-

θεσία κοντά στήν Πλατειά Ἄμμο, μέ θέα πρὸς τήν Ἐλαφόνησο καί τήν ἀπέναντι στεριά τῆς Πελοποννήσου. Γιορτάζει στίς 8 Ἰουλίου.

Ἅγιος Νικόλαος Μουδαρίου

Βρίσκεται στό βορειότερο ἄκρο τῶν Κυθήρων κοντά στό ἀκρωτήριο Σπαθί καί τόν ὁμώνυμο φάρο. Μαρτυρεῖται τό 1697 στόν κατάλογο τῶν ἐξωμονίων στόν κώδικα τοῦ Νεκταρίου Βενιέρη. Κάποτε ἦταν παρεκκλή-

σι στην ένορία τής Παναγίας Δέσποινας. Σήμερα είναι παρεκκλήσι του άγιου Χαραλάμπους. Ο Ναός είναι δυσπόστατος με βήμα του άγιου Σάββα, όπως στους περισσότερους Ναούς του άγιου Νικολάου στα Κύθη-

ρα. Είναι καμαροσκέπαστος και ὁ ἀρχιτεκτονικός ρυθμός τοῦ Ναοῦ εἶναι πρωτότυπος. Δύο καμάρες ἐνώνονται σταυρωτά. Γιορτάζει στίς 6 Δεκεμβρίου.

Ἅγιος Γεώργιος στήν Κολοκυθιά

Κοντά στήν ἁγία Πελαγία, πάνω ἀπό τόν ὄρμο τῆς ἁγίας Πατρικίας, ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπό τήν Νεάπολη Βοιωῶν καί τόν Κάβο Μαλέα εἶναι ἕνα βουνό στό ὁποῖο δεσπόζει τό ἐκκλησάκι τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Γύρω ἀπό τόν Ναό ὑπάρχουν λείψανα βυζαντινῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων καί ὀχυρώσεων. Ὁ λαός μας ὀνομάζει τό ὕψωμα «Κάστρο τῆς

Κολοκυθιάς». Σύμφωνα με ανώνυμο Ένετικό χρονικό του 16ου αϊ. κατά τό 12ο αϊ. πρόσφυγες από τήν Πελοπόννησο ἐγκατασταθήκανε στήν περιοχή καί δημιούργησαν ἕνα μικρό οικισμό, πού εἶναι ὁ παλαιότερος γνωστός, ἀλλά καί μέ τό μεγαλύτερο ἱστορικό ἐνδιαφέρον στό Κύθηρα. Στό ἴδιο ανώνυμο χρονικό τῆς Βενετίας ἀναφέρεται στόν οικισμό ὁ Ναός τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὁ ὁποῖος δέν γνωρίζουμε ἂν χτίστηκε ἀπό τούς

ἐποίκους ἀπό τήν Πελοπόννησο, ἥ εἶναι παλαιότερος. Ὅπωςδήποτε ὁ Ναός ὁ ἀναφερόμενος στό χρονικό ἦταν βυζαντινό κτίσμα,

τό όποιο σήμερα δέν σώζεται. Στή θέση τοῦ ἀρχικοῦ Ναοῦ χτίστηκε νεότερος, ἄγνωστο πότε. Πιθανόν τά λείψανα βυζαντινοῦ κτί-

σματος δίπλα στό Ναό νά ἀνήκουν στόν παλαιό Ναό. Στόν κώδικα τῶν ἐξωμονίων τοῦ 1697 ἀναφέρεται ὁ ἅγιος Γιώργης στό Κολοκῆθι. Δέν γνωρίζομε ἄν ἀναφέρεται στό βυζαντινό Ναό ἢ στό νεότερο. Ἀπό ἀρχειακές μαρτυρίες γνωρίζομε ὅτι κατά τό δεύτερο μισό τοῦ 18ου αἰ. ὁ παπά Σταυριανός Κορωναῖος ἀνακαίνισε δι' ἐξόδων του τόν Ναό καί κατόπιν αὐτοῦ μέ δεκρέτο (διάταγμα ἐπί Βενετοκρατίας) τόν ἐξουσίαζε.

Ἅγια Πατρικία

Βρίσκεται στό μικρό γραφικό λιμανάκι-καταφύγιο κοντά στήν ἁγία Πελαγία. Μαρτυρεῖται τό 1697 στόν κατάλογο τῶν ἐξωμονίων τοῦ Ἐπισκόπου Νεκταρίου Βενιέρη καί ἀναφέρεται ὡς ἡ ἁγία Πατρικία στό Μοσονήσι. Ὁ ἀρχικός μικρός Ναός ἀνακαινίστη-

κε καί διευρύνθηκε κατά τό 1930 ἀπό τήν οἰκογένεια τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἁγίου Χαράλαμπος Καραβᾶ Εὐαγγέλου Κρίθαρη. Στήν εἴσοδο τοῦ Ναοῦ ἐντοιχίστηκε ἀναμνηστική πλάκα: «Ο ΝΑΟΣ ΕΜΕΓΑΛΥΝΘΗ ΕΙΣ ΜΝΥΜΗΝ ΤΗΣ ΓΛΥΚΙΤΑΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΜΑΣ ΣΤΑΜΑΤΟΥΛΑΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΙΕΡ.
ΚΡΙΘΑΡΗ ΥΠΟ
ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ
ΤΗΣ 1930». Ὁ Να-
ός εἶναι μονόχω-
ρος, καμαροσκέπα-
στος μέ κεραμίδια
καί γιορτάζει στίς 9
Αὐγούστου τήν
ἁγία Μαρία τήν Πα-
τρικία ἀπό τήν Κων/πολη, πού ἔζησε κατά
τήν περίοδο τῆς Εἰκονομαχίας. Τήν ἀκολου-
θία τῆς ἁγίας ἐρανίστηκε ἀπό ἄλλες ἀκολου-
θίες ὁ δάσκαλος τοῦ Καραβᾶ Δημήτριος
Διακόπουλος.

ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΛΑΓΙΑΣ

Ἅγια Πελαγία (παλαιός Ναός)

Ὁ Ναός ἀναφέρεται στὸν κατάλογο τῶν ἐξωμονίων τοῦ 1697 ὡς ἁγία Πελαγία στή θέση Γερότοιχος. Ἀπὸ τὸν Ναό ἔλαβε τὴν ὄνο-

μασία ἢ περιοχή, ἡ ὁποία τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καί μέχρι τὸν 19ο αἰ. χρησιμοποιεῖται μὲν σὰν λιμάνι, ἀλλὰ δὲν κατοικεῖται μόνιμα. Ὁ Ναός αὐτὸς καταστράφηκε ἀπὸ ἔκρηξη νάρκης κατὰ τὸ 1942 στίς 9 Αὐγούστου, τὴν ὥρα πού γίνονταν ἡ Θεία Λειτουργία τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Μαρίας τῆς Πατρικίας, ὅταν ντόπιοι ψαράδες

προσπάθησαν νά ανοίξουν τόν ἐκρηκτικό μηχανισμό καί νά ἀφαιρέσουν τή γόμωση γιά νά τήν χρησιμοποιήσουν στήν ἀλιεία. Στή θέσι του κτίσθηκε τό εικονιζόμενο Προσκυνητάρι.

Ἅγια Πελαγία (νέος Ναός)

Ὁ νέος Ναός θεμελιώθηκε σέ ἀπόσταση 200 μ. περίπου βορειότερα ἀπό τόν παλιό κατά τό 1949 μέ συνδρομές τῶν κατοίκων τῆς Ἁγίας Πελαγίας, τοῦ Καραβᾶ, τοῦ Γερακαρίου καί τοῦ Ποταμοῦ. Κατά τή γιορτή τῆς Ἀναλήψεως τό 1949 ὁ ἐφημέριος τῆς Ἰλαριώτισσας Κυριαῖκος Χλαμπέας μίλησε στό ἐκκλησίασμα γιά τήν ἀνάγκη ἀνοικοδο-

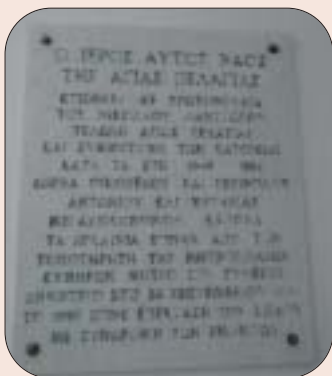

μήσεως νέου Ναοῦ τῆς ἁγίας Πελαγίας. Ἄ-
μέσως σχηματίστηκε ἐπιτροπή μέ πρόεδρο
τόν ἱερέα καί τούς Δημήτριο Μ. Μεγαλοκο-
νόμο-Μπερτίο, Νικόλαο Ματζῶρο καί Νι-

κόλαο Κορωναίο. Τό οικόπεδο, κοντά στό λιμενοβραχίονα στήν τοποθεσία Λυγίες, δωρήθηκε εἰς μνήμην τοῦ Ἁντωνίου Μεγαλοκονόμου ἀπό τούς κληρονόμους του. Ἐγκαινιάστηκε ἀπό τόν Μητροπολίτη Γυθείου καί Οἰτύλου καί τοποτηρητή Κυθήρων Δημήτριο. Κατά τό 1996, μέ τήν αὔξηση τῶν κατοίκων τῆς ἐνορίας, ὁ Ναός διευρύνθηκε.

Ἅγιος Νικόλαος στό Καλαμίτσι

Ἀναφέρεται στόν κατάλογο τῶν ἐξωμο-
νίων τοῦ 1697. Ἀνακαινίστηκε τό 2000 καί

ἐγκαινιάστηκε ἀπό τόν τότε Μητροπολίτη
Κυθήρων Κύριλλο.

Ἅγια Ἀναστασία

Βρίσκεται στά ὄρια τῶν Ἐνοριῶν Ποτα-
μοῦ καί Καραβᾶ καί ἀνήκει στήν ἐνορία

Παναγίας Ἰλαριώτισσας Ποταμοῦ.

Ἐκ τῆς Ναοῦ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἔλαβε τὴν ὀνομασία ἢ περιοχή, ἢ ὁποῖα ἔχει ἀραιή κατοίκηση. Ὁ Ναός ἀναφέρεται ἀπὸ τὸ 14ο αἰ. στὴ διανομή τῶν φεουδαρχῶν Βενιέρων. Ἐπίσης ἀναφέρεται στὸν κατάλογο

τῶν ἐξωμονίων τοῦ 1697. Σὲ διαθήκη τοῦ 19ου αἰ. ἀναφέρεται «ἡ ἁγία Ἀναστασία στὸ Τζαγκαροβούνη» πού τὴν ἀνακαίνισε ὁ παπὰ Σταυριανὸς Κορωναῖος τὸ β' ἡμισυ τοῦ 18ου αἰ. Κατόπιν αὐτοῦ μὲ δεκρῆτο τὴν ἐξουσίαζε αὐτὸς καὶ οἱ κληρονόμοι του.

Ἁγία Σοφία

Εἶναι σπηλαιώδης Ναός 150 μ. ἀπό τήν πηγὴ τῆς Γάλανης, σέ ἀπόσταση ὀλίγων μέτρων ἀπὸ τὸν ἀμαξιτὸ δρόμο πού συνδέει τὸν Ποταμὸ μέ τὴν Ἁγία Πελαγία. Ἀναφέρεται στὸν κατάλογο τῶν ἐξωμονίων τοῦ

1697 ὡς «ἁγία Σοφία στή Γάλανη». Εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ 3 σπήλαια τῶν Κυθήρων πού εἶναι ἀφιερωμένα στήν ἁγία Σοφία. Τὸ σπήλαιο εἶναι ἐπιμηκες μήκους 35 μ. καί βάθους 8 μ. Ἀπὸ

τὴν εἴσοδο σκαλοπάτια ὀδηγοῦν στό βάθος τοῦ σπηλαίου, τό ὁποῖο ἔχει σταλακτιτική διακόσμηση. Στό μέσον τοῦ σπηλαίου ἓνα εἰκόνισμα πάνω σέ μιά μικρὴ πέτρινη τράπεζα εἶναι τὰ μόνα πού προδίδουν τὴν λειτουργία λατρευτικοῦ χώρου. Κατά τό 1954 ὁ

Κυθήριος σπη-
λαιολόγος
Γιάννης Πε-
τρόχειλος ἐξε-
ρεύνησε τό-
σπήλαιο, ὅπως
καί τὰ πλεῖστα
σπήλαια τῶν
Κυθίων.

ΠΗΓΕΣ

- Ἄρχεῖο Ἰ. Μητροπόλεως Κυθίων
- Τοπικό Ἄρχεῖο Κυθίων
- Ἄρχεῖο Κυθηραϊκῶν Ἐφημερίδων
- Ἐμμ. Καλλίγερου: Κυθηραϊκά τοπωνύμια
- Ἐλένης Χάρου- Κορωναίου: Ὁ ἅγιος Χαράλαμπος Καραβᾶ Κυθίων

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2016

1	Π	† ΠΕΡΙΤΟΜΗ Ι. ΧΡΙΣΤΟΥ, Βασιλείου του Μεγάλου
2	Σ	Σιλβέστρου Ρώμης, Θεαγένους ιερομ., Σεραφεϊμ Σάρωφ
3	Κ	† ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ , Μαλαχίου του προφ., Γορδίου μάρτ.
4	Δ	Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων, Θεοκτίστου μάρτυρος
5	Τ	Θεοπέμπτου, Θεωνᾶ, Συγκλητικῆς ὁσίων
6	Τ	† ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
7	Π	† Ἡ Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ
8	Π	Γεωργίου Χοζεβίτου, Δομνίκης, Κύρου, Παρθένας
9	Σ	Πολυεύκτου μάρτυρος, Εὐστρατίου ὁσίου
10	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ , Γρηγορίου Νύσσης, Δομετιανοῦ ἐπ.
11	Δ	† Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου , Ἀγαπίου, Μάϊρος μάρτ.
12	Τ	Τατιανῆς, Εὐθασίας, Μερτίου, Πέτρου μαρτύρων
13	Τ	Ἐρμούλου, Στρατονίκου μ., Μαξίμου καυσοκαλυβίτου
14	Π	Ἀγνῆς μάρτυρος, Τῶν ἐν Σινᾷ ἀναιρεθέντων Ἀββάδων
15	Π	Παύλου τοῦ Θηβαίου, Ἰωάννου Καλυβίτου ὁσίου
16	Σ	Προσκύνησις ἀλύσεως ἀπ. Πέτρου, Πευσίππου
17	Κ	† ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ (10 λεπρῶν) , Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου
18	Δ	† Ἀθανασίου καί Κυρίλλου Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας
19	Τ	† Μάρκου Εὐγενικοῦ , Μακαρίου Αἰγυπτίου, Ἀρσενίου
20	Τ	† Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου , Ζαχαρίου Ἄρτης νεομ.
21	Π	Μαξίμου ὁμολογητοῦ, Νεοφύτου, Εὐγενίου μάρτυρος
22	Π	† Τιμοθέου ἀποστόλου , Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου
23	Σ	Κλήμεντος, Ἀγαθαγγέλου, Διονυσίου ὁσ. τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ
24	Κ	† ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ (Τυφλοῦ) , Ξένης ὁσίας, Βαβύλα ιερομ.
25	Δ	† Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου , Μαργαρίτας, Αὐξεντίου νεομ.
26	Τ	Σύναξις ἁγίας Οἰκογενείας Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ξενοφώντος ὁσίου
27	Τ	Ἀνακομιδῆ λειψ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Κλήμεντος
28	Π	Ἐφραίμ τοῦ Σύρου, Παλλαδίου καί Ἰακώβου ὁσίων
29	Π	Ἀνακομιδῆ ἱ. λειψάνου Ἰγνατίου Θεοφόρου
30	Σ	† Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν , εὐρεσις εἰκόνας Τήνου
31	Κ	† ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ (Ζακχαίου) , Κύρου καί Ἰωάννου Ἀναργύρων

**«Ἁγίων πανάρετοι ἀριστεῖς, Γρηγόριε Νόννα
καί Καισάριε ἱερέ, σύν τῷ Γρηγορίῳ, τῷ πάνυ
Θεολόγῳ, καί θεῖα Γοργονία, κόσμον φρου-
ρήσατε».**

† ΚΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Ἄναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Κολοσ. β' 8-12	Λουκ. β' 20-21, 40-52	Περιτομῆς Χριστοῦ
3	Β' Τιμ. δ' 5-8	Μάρκ. α' 1-8	πλ. β' / Θ'
6	Τίτ. β' 11-14, γ' 4-7	Ματθ. γ' 13-17	Τὰ Ἅγια Θεοφάνεια
10	Ἐφεσ. δ' 7-13	Ματθ. δ' 12-17	βαρύς / Γ'
17	Ἐβρ. ιγ' 17-21	Λουκ. ιζ' 12-19	πλ. δ' / ΙΑ'
24	Α' Τιμ. α' 15-17	Λουκ. ιη' 35-43	α' / Α'
31	Α' Τιμ. δ' 9-15	Λουκ. ιθ' 1-10	β' / Β'

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016

1	Δ	Τρύφωνος μάρτ., Περπετούας μάρτ., Ἀναστασίου νεομ.
2	Τ	† Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
3	Τ	Συμεών Θεοδόχου, Ἄννης προφ., Τριῶν Σπετσιωτῶν νεομ.
4	Π	Ἰσιδώρου Πηλουσιώτου, Νικολάου ὁμολογητοῦ
5	Π	Ἀγάθης μάρτ., Θεοδοσίου τοῦ ἐν Σκοπέλῳ
6	Σ	Βουκόλου ἐπίσκ. Σμύρνης, Φωτίου πατρ. ΚΠόλεως
7	Κ	† ΙΣΤ΄ ΜΑΤΘ. (Ταλάντων) , Παρθενίου, Λουκά ἐν Στειρίῳ
8	Δ	Ζαχαρίου προφήτου, Θεοδώρου Στρατηλάτου
9	Τ	Νικηφόρου μάρτυρος, Παγκρατίου Ταυρομενίου
10	Τ	† Χαράλάμπους ἱερομ. , Ἀναστασίου, Ζήνωνος
11	Π	† Βλασίου ἱερομάρτυρος , Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης
12	Π	Μελετίου Ἀντιοχείας, Ἀντωνίου πατρ. ΚΠόλεως
13	Σ	Ἀκύλα καί Πρισκίλλης ἀπ., Μαρτινιανοῦ ὁσίου
14	Κ	† ΙΖ΄ ΜΑΤΘ. (Χαναναίας) , Αὐξεντίου, Μάρωνος ὁσίων
15	Δ	Ὀνησίμου ἀπ., Εὐσεβίου ὁσίου, Ἀνθίμου ἐν Χίῳ
16	Τ	Παμφίλου μάρτυρος, Φλαβιανοῦ ΚΠόλεως
17	Τ	Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος, Μαρκιανοῦ καί Πουλχερίας
18	Π	Λέοντος πάπα Ρώμης, Ἀγαπητοῦ ὁμολογητοῦ
19	Π	† Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας , Φιλήμονος καί Ἀπφίας ἀπ.
20	Σ	Λέοντος ἐπίσκ. Κατάνης, Ἀγάθωνος πάπα Ρώμης
21	Κ	† ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (ἀρχὴ Τριωδίου)
22	Δ	Τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων, Θαλασσίου ὁσίου
23	Τ	† Πολυκάρπου Σμύρνης , Γοργονίας ὁσ., Προτερίου ἱερομ.
24	Τ	† Α΄ καί Β΄ εὗρεσις τιμ. κεφαλῆς Προδρόμου
25	Π	Ταρασίου πατρ. ΚΠόλεως, Ρηγίνου ἐπίσκ. Σκοπέλου
26	Π	† Φωτεινῆς Σαμαρείτιδος , Πορφυρίου ἐπίσκ. Γάζης
27	Σ	Προκοπίου Δεκαπολίτου, Στεφάνου γηροκόμου
28	Κ	† ΑΣΩΤΟΥ , Βασιλείου ὁμολ., Κυράνης νεομάρτυρος
29	Δ	Κασσιανοῦ ὁμολογητοῦ τοῦ Ρωμαίου

«Ἡλίου τῆς δόξης τοῦ νοητοῦ, τῆς Δικαιοσύνης, ἀπαστράψαντος τοῖς ἐν γῆ, τοῦ πάντων Δεσπότου, Κυρίου καί Σωτῆρος, Μήτηρ ὑπάρχεις ὄντως, ἡ Παμμακάριστος».

† ΚΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Ἐβρ. ζ' 7-17	Λουκ. β' 22-40	Ἰσαπαντῆς
7	Β' Κορ. στ' 1-10	Ματθ. κε' 14-30	γ' / Γ'
14	Β' Κορ. στ' 16-ζ' 1	Ματθ. ιε' 21-26	δ' / Δ'
21	Β' Τιμ. γ' 10-15	Λουκ. ιη' 10-14	πλ. α' / Ε'
28	Α' Κορ. στ' 12-20	Λουκ. ιε' 11-32	πλ. β' / Στ'

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα (τοῦ Ἱ. Ναοῦ) τοῦ Ἀλίμου

ΜΑΡΤΙΟΣ 2016

1	Τ	Εὐδοκίας ὀσιμ., Μαρκέλλου, Ἀντωνίνης μάρτυρος
2	Τ	Νικολάου Πλανᾶ, Ἡσυχίου καὶ Εὐθαλίας μαρτύρων
3	Π	Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου μαρτύρων
4	Π	Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου, Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς μ.
5	Σ	† Ψυχοσάββατον. Μάρκου ὁσ. Ἀθηναίου, Κόνωνος ὀσιμ.
6	Κ	† ΑΠΟΚΡΕΩ, Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων
7	Δ	Εὐγενίου, Λαυρεντίου ὀσίων, Ἐφραίμ Ἀντιοχείας
8	Τ	Θεοφυλάκτου Νικομηδείας, Ἐρμού ἀποστ., Παύλου ὁμολ.
9	Τ	† Ἁγίων 40 Μαρτύρων ἐν Σεβαστείᾳ, Καισαρίου
10	Π	Ἀναστασίας Πατρικίας, Κοδράτου ἐν Κορίνθῳ
11	Π	Σωφρονίου Ἱεροσ., Θεοδώρας βασ. τῆς ἐν Ἄρτῃ
12	Σ	Θεοφάνους ὁσ. ὁμολ., Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου
13	Κ	† ΤΥΡΙΝΗΣ, Νικηφόρου ΚΠόλεως, Πουπλίου Ἀθηνῶν
14	Δ	† ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ, Βενεδίκτου ὁσ., Εὐσχήμονος ὁμολ.
15	Τ	Ἀγαπίου μάρτ., Ἀριστοβούλου ἀποστ., Μανουήλ νεομ.
16	Τ	Σαββίνου, Ρωμανοῦ μ., Χριστοδοῦλου ἐν Πάτμῳ
17	Π	† Ἀλεξίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, Θεοστηρίκτου ὁμ.
18	Π	† Α΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ, Κυρίλλου πατρ. Ἱεροσολύμων
19	Σ	† Θαῦμα κολλύβων Ἀγ. Θεοδώρου, Χρυσάνθου, Δαρείας
20	Κ	† Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ὁρθοδοξίας), Τῶν ἐν Ἀγ. Σάββα ἀναιρεθέντων
21	Δ	Ἰακώβου ὁμολ., Θωμᾶ πατρ. ΚΠόλεως, Δομνίνου μάρτ.
22	Τ	Βασιλείου ἱερομάρτυρος, Καλλινίκης μάρτυρος
23	Τ	Νίκωνος ὀσίου καὶ 199 μαρτύρων, Λουκᾶ νεομάρ.
24	Π	Ἀρτέμωνος, Ζαχαρίου, Παρθενίου ΚΠόλεως
25	Π	† ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, Β΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ
26	Σ	Σύναξης Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Τῶν ἐν Γοτθία 26 μαρτ.
27	Κ	† Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγορίου Παλαμᾶ), Ματρῶνης
28	Δ	Ἰλαρίωνος ὀσίου, Ἡρωδίωνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων
29	Τ	Μάρκου ἐπισκ., Κυρίλλου διακόνου, Βαραχησίου μαρτ.
30	Τ	Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, Εὐβούλης μ., Ζαχαρίου Κορίνθου
31	Π	Υπατίου καὶ Ἀκακίου ἱερομαρτύρων

«Ὡ Μῆτερ τοῦ Λόγου καὶ Λυτρωτοῦ, σὴν χάριν αἰτοῦμεν, ἐκ καρδίας τε καὶ ψυχῆς, μετανοίαν δοῦναι, σοῖς δούλοις ἀναξίοις, οἰνοποσίας πάθους, σύ ἀπαλλάττουσα». † ΚΣ

ΜΑΡΤΙΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
6	Α' Κορ. η' 8 - θ' 2	Ματθ. κε' 31-46	βαρύς / Ζ'
13	Ρωμ. ιγ' 11 - ιδ' 4	Ματθ. στ' 14-21	πλ. δ' / Η'
20	Ἐβρ. ια' 24-26, 32-40	Ἰωάν. α' 44-52	α' / Θ'
25	Ἐβρ. β' 11-18	Λουκ. α' 24-38	Εὐαγγελισμὸς Θεοτόκου
27	Ἐβρ. α' 10 - β' 3	Μάρκ. β' 1-12	β' / Γ'

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

1	Π	† Γ΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ , Μαρίας Αιγυπτίας, Γεροντίου μάρτ. Τίτου όσ., Θεοδώρας Παρθενομ., Ἀμφιανού καί Αἰδεσίου μ.
2	Σ	
3	Κ	† Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνήσεως) , Ἰωσήφ, Νικήτα όμ. Ζωσιμᾶ όσίου, Γεωργίου τοῦ ἐν Μαλεῶ Κλαυδίου, Νικηφόρου, Διοδώρου, Διδύμου μαρτύρων Εὐτυχίου ΚΠόλεως, Πλατωνίδος μάρτυρος Καλλιοπίου, Ἀκυλίνης μαρτ., Γεωργίου ἐπισκ. Μυτιλήνης
4	Δ	
5	Τ	
6	Τ	
7	Π	
8	Π	
9	Σ	
10	Κ	† Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ἰωάννου τῆς Κλίμακος) , Γρηγορίου Ε΄ Ἀντίπα ἐπισκ. Περγάμου, Τρυφαίνης όσας Βασιλείου ἐπισκ. Παρίου, Ἀνθούσης όσας † Μέγας Κανών , Μαρτίνου Ρώμης, Θεοδοσίου Ἀριστάρχου, Πούδη, Τροφίμου ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα † ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ , Λεωνίδου Ἀθηνῶν, Κρήσκεντος μάρτ. Ἀγάπης, Εἰρήνης, Χιονίας καί Χαρίσης μαρτύρων
11	Δ	
12	Τ	
13	Τ	
14	Π	
15	Π	
16	Σ	
17	Κ	† Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρίας τῆς Αἱγυπτίας) , Συμεών ιερομ. Σάββα στρατηλάτου, Ἀθανασίας Αἰγίνης, Ἰωάννου όσ. νεομ. Παφνουτίου ιερομ., Φιλίππας μάρτ., Γεωργίου Πισιδίας Θεοδώρου όσίου Τριχινᾶ, Ζακχαίου ἀποστόλου Ἰανουαρίου ιερομάρτ., Ἀναστασίου Σιναΐτου Θεοδώρου Συκεώτου, Ναθαναήλ ἐπισκόπου, Νεάρχου † Τοῦ Λαζάρου , Λαζάρου τοῦ βοσκοῦ νεομ.
18	Δ	
19	Τ	
20	Τ	
21	Π	
22	Π	
23	Σ	
24	Κ	† ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ , Ἐλισάβετ όσ., Λουκᾶ νεομάρτυρος † Μεγάλη Δευτέρα , Ἰωσήφ Παγκάλου, † Μεγάλη Τρίτη , Τῶν δέκα Παρθένων † Μεγάλη Τετάρτη , Τῆς ἀλειψάσης τόν Κύριον πόρνης γυναικός † Μεγάλη Πέμπτη , Ὁ Μυστικός Δείπνος † Μεγάλη Παρασκευή , Τά Ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου † Μέγα Σάββατον , Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος τοῦ Κυρίου
25	Δ	
26	Τ	
27	Τ	
28	Π	
29	Π	
30	Σ	

«Ἐκ νεκρῶν ἰδοῦσα τόν σόν Υἱόν, Ἄχραντε Παρθένε, Ἀναστάντα θεοπρεπῶς, χαρᾶς ἀνεκφράστου, ἡ κτίσις ἐπληροῦτο, Αὐτόν δοξολογοῦσα, καί Σέ γεραίρουσα».

ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ-ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Ἐβρ. δ' 14 - ε' 6	Μάρκ. η' 34 - θ' 1	γ' / ΙΑ'
10	Ἐβρ. στ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	δ' / Α'
17	Ἐβρ. θ' 11-14	Μάρκ. ι' 32-45	πλ. α' / Β'
23	Ἐβρ. ιβ' 28 - ιγ' 8	Ἰωάν. ια' 1-45	Λαζάρου
24	Φιλίπ. δ' 4-9	Ἰωάν. ιβ' 1-18	Βαΐων

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

ΜΑΪΟΣ 2016

1	Κ	† ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
2	Δ	† Δευτέρα Διακαινησίμου, Γεωργίου τροπ., Ἄθανασίου
3	Τ	† Μάρκου εὐαγγ., Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης
4	Τ	Νικηφόρου Ἀθωνίτου, Πελαγίας μ., Ἰλαρίου ὁσίου
5	Π	† Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος, Εὐθυμίου Μαδύτου
6	Π	† Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, Ἰώβ δικαίου, Σεραφεῖμ ὁσίου
7	Σ	Τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου Τιμίου Σταυροῦ, Ἀκακίου
8	Κ	† ΤΟΥ ΘΩΜΑ, Ἰωάννου Θεολόγου, Ἀρσενίου Μεγάλου
9	Δ	Ἡσαΐου προφήτου, Χριστοφόρου μάρτυρος
10	Τ	† Σίμωνος ἁπ. Ζηλωτοῦ, Λαυρεντίου ὁσίου
11	Τ	Μωκίου, Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ἰσαποστόλων
12	Π	† ΘΕΟΔΩΡΟΥ Κυθῆρων, Ἐπιφανίου Κύπρου, Γερμανοῦ ΚΠόλεως
13	Π	Γλυκερίας μάρτυρος, Σεργίου ὁμολογητοῦ
14	Σ	Ἰσιδώρου ἐν Χίῳ, Θεράποντος ἱερ., Λεοντίου
15	Κ	† ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ, Ἀχιλλίου Λαρίσης, Παχωμίου ὁσ.
16	Δ	Θεοδώρου ἡγιασμένου, Νικολάου Μετσόβου νεομ.
17	Τ	Ἀνδρονίκου, Ἰουνίας ἀποστ., Ἄθανασίου Χριστιανοπούλεως
18	Τ	Πέτρου, Διονυσίου, Ἡρακλείου μαρτύρων
19	Π	Πατρικίου, Μενάνδρου καὶ Πολυαίνου μαρτύρων
20	Π	Θαλλελαίου μ., Λυδίας, Ἀνακομιδῆ λειψάνων ἁγ. Νικολάου
21	Σ	† Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης ἰσαποστόλων
22	Κ	† ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ, Βασιλίσκου μάρτ, Πατέρων Β΄ Συνόδου
23	Δ	Μιχαήλ Συνάδων, Συνεσίου ἐπισκόπου Καρπασίας
24	Τ	Συμεών Στυλίτου, Ἰλαρίωνος, Θεοδώρου ἐν Μυτιλήνῃ
25	Τ	† ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ, Γ΄ εὐρ. κεφαλῆς Ἰωάννου Προδρόμου
26	Π	Κάρπου καὶ Ἀλφαίου ἐκ τῶν 70 Ἀποστόλων
27	Π	Ἑλλαδίου ἱερομάρτ., Ἰωάννου Ρώσου ὁμολογητοῦ
28	Σ	Εὐτυχοῦς ἐπ. Μελιτινῆς, Ἐλικωνίδος μ., Ἀνδρέου σαλοῦ
29	Κ	† ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΪΤΙΔΟΣ, Ἀνωνύμων μαρτ. ἀλώσεως ΚΠόλεως
30	Δ	Ἰσαακίου ἡγουμένου Μονῆς Δαλμάτων, Βαρλαάμ ὁσ.
31	Τ	Ἐρμείου, Εὐσεβίου, τῶν ἐν Ἀσκάλῳ μαρτύρων

«Θεόδωρον μέλψωμεν ἐκ ψυχῆς, Ὅσιων τό κλέος, καὶ Ἄγιων τὴν καλλονήν, Κυθῆρων Προστάτην, καὶ τῆς Κορώνης δόξαν, Μονεμβασίας στυλον, πιστῶν τό καύχημα». † ΚΣ

ΜΑΪΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Πράξ. α' 1-8	Ἰωάν. α' 1-17	Ἅγιον Πάσχα
6	Πράξ. γ' 1-8	Ἰωάν. β' 12-22	Ζωοδόχου Πηγῆς
8	Α' Ἰωάν. α' 1-7	Ἰωάν. κ' 19-31	- / Α'
15	Πράξ. στ' 1-7	Μάρκ. ιε' 43-ιστ' 8	β' / Δ'
22	Πράξ. θ' 32-42	Ἰωάν. ε' 1-15	γ' / Ε'
29	Πράξ. ια' 19-30	Ἰωάν. δ' 5-42	δ' / Ζ'

Ἡ Τιμία Κάρα τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Κυθήροις.

ΙΟΥΝΙΟΣ 2016

1	Τ	Ίουστίνου φιλοσόφου καί μάρτ., Πύρρου επισκόπου
2	Π	Νικηφόρου πατρ. ΚΠόλεως, Έράσμου ιερομάρτυρος
3	Π	Λουκιλλιανού μάρτυρος, Παύλης μάρτυρος
4	Σ	Μητροφάνους πατρ. ΚΠόλεως, Μαρίας καί Μάρθας
5	Κ	† ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ , Δωροθέου Τύρου, Νικάνδρου μάρτ.
6	Δ	Ίλαρίωνος όσ., Άττάλου θαυματουργού, Γελασίου μάρτ.
7	Τ	Θεοδότου Άγκύρας, Ζηναΐδος μ., Σεβαστιανής όσίας
8	Τ	† ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ , Καλλιόπης μάρτυρος
9	Π	† ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ , Κυρίλλου Άρχ. Άλεξανδρείας
10	Π	Άλεξάνδρου, Άντωνίνης μ., Θεοφάνους καί Πανσέμνης
11	Σ	† Βαρθολομαίου καί Βαρνάβα άπ., Λουκά Ίατρού Ρώσου
12	Κ	† ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ Α΄ ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ , Όνουφρίου όσ.
13	Δ	Άκυλίνης, Διοδώρου μάρτ., Άντιπάτρου Βόστρων
14	Τ	Έλισσαίου προφ., Μεθοδίου ΚΠόλεως
15	Τ	† Ίερωνύμου όσ. , Άμώς προφ., Άχαικού καί Στεφανά άπ.
16	Π	Τύχωνος έπ. Άμαθοΰντος, Μνημονίου όσίου
17	Π	Ίσαύρου, Μανουήλ, Σαβήλ, Ίσμαήλ μαρτύρων
18	Σ	† Ψυχασάββατον , Λεοντίου Αίγίνης, Ύπατίου, Θεοδούλου
19	Κ	† ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ , Ίούδα Θαδδαίου, Παΐσιου
20	Δ	† ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ , Μεθοδίου, Νικολάου Καβάσιλα
21	Τ	Άφροδισίου μάρτ., Ίουλιανού μάρτ., Τερεντίου έπ.
22	Τ	Εύσεβίου έπισκ. Σαμοσάτων ιερομ., Ζήνωνος
23	Π	Άριστοκλέους μάρτ., Δημητρίου καί Άθανασίου μαρτ.
24	Π	† Γενέθλιον Προδρόμου , Άθανασίου όσ. Παρίου
25	Σ	Φεβρωνίας, Όρεντίου, Γεωργίου καί Προκοπίου
26	Κ	† ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ , Δαβίδ έν Θεσ/νίκη, Ίωάννου έπ.
27	Δ	Σαμψών ξενοδόχου, Ίωάννας καί Μαρίας μυροφ.
28	Τ	Άνακομιδή λειψάνων Κύρου καί Ίωάννου
29	Τ	† Πέτρου καί Παύλου τών Πρωτοκορυφαίων Άποστόλων
30	Π	† Σύναξις τών Άγιών Ένδόξων 12 Άποστόλων

«Πνεῦμα τό Πανάγιον καταβάν, έν πυρίναις γλώσσαις, Άποστόλους σοφούς ποιεί, φθεγγομένους ξένα, έν γλώσσαις ταΐς έτέραις, τά θεΐα μεγαλεΐα, Σου του Θεου ήμών».

Μεγαλυνάριον Πεντηκοστής

ΙΟΥΝΙΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
5	Πράξ. ιστ' 16-34	Ἰωάν. θ' 1-38	πλ. α' / Η'
9	Πράξ. α' 1-12	Λουκ. κδ' 36-53	Ἀναλήψεως
12	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ἰωάν. ιζ' 1-13	πλ. β' / Γ'
19	Πράξ. β' 1-11	Ἰωάν. ζ' 37-52, η' 12	Πεντηκοστῆς
20	Ἐφεσ. ε' 8-19	Ματθ. ιη' 10-20	Ἁγίου Πνεύματος
26	Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2	Ματθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30	πλ. δ' / Α'
29	Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9	Ματθ. ιστ' 13-19	Πέτρου καὶ Παύλου

ΙΟΥΛΙΟΣ 2016

1	Π	† Κοσμά καί Δαμιανού τῶν Ἀναργύρων ἐν Ρώμῃ
2	Σ	† Κατάθεσις τιμίας Ἐσθήτος τῆς Θεοτόκου, Λάμπρου νεομ.
3	Κ	† Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Κλησὶς Ἀποστόλων) , Γερασίου νέου
4	Δ	Ἀνδρέου Κρήτης, Μιχαήλ Χωνιάτη, Θεοδώρου Κυρήνης
5	Τ	Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ καί Λαμπαδοῦ ὁσίων
6	Τ	Σισῶῃ μεγ., Φιλήμονος, Ὀνησίμου, Ἀρχίππου
7	Π	† Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος , Θωμᾶ Μαλείνου
8	Π	† Προκοπίου μεγαλομάρτυρος , Θεοφίλου ὁσίου
9	Σ	Παγκρατίου ἱερομάρτυρος, Μιχαήλ Πακνανᾶ νεομάρτ.
10	Κ	† Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μαρτύρων
11	Δ	† Εὐφημίας μεγαλομ. , Ὀλγας ἰσαποστόλου
12	Τ	Πρόκλου καί Ἰλαρίου μαρτύρων, Βερονίκης
13	Τ	† Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ , Στεφάνου Σαββαΐτου
14	Π	† Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου , Ἀκύλα ἀποστόλου
15	Π	Κηρύκου καί Ἰουλίττης μ., Βλαδιμήρου ἰσαποστόλου
16	Σ	Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος, Φαύστου μάρτυρος
17	Κ	† ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΥ , Μαρίνης μεγαλομάρτ.
18	Δ	Αἰμιλιανοῦ μάρτ., Ἰακίνθου, Παύλου μ., Θέης, Οὐαλεντίνης
19	Τ	Μακρίνης ὁσίας, Δίου ὁσίου, Θεοδώρου Ἐδέσσης
20	Τ	† Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου
21	Π	Συμεών τοῦ διὰ Χριστόν Σαλοῦ, Παρθενίου Ἄρτης
22	Π	Μαρίας Μαγδαληνῆς, Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος
23	Σ	† Πελαγίας ὁσίας , Φωκᾶ καί Ἀπολλωνίου ἱερομ., Ἰεζεκιήλ προφ.
24	Κ	† Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Χριστίνης μεγαλομάρτυρος
25	Δ	† Κοίμησις ἁγίας Ἄννης , Ὀλυμπιάδος διακονίσσης
26	Τ	† Παρασκευῆς ἀθληφόρου , Ἐρμολάου ἱερομάρτυρος
27	Τ	† Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἱαματικοῦ
28	Π	Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος ἀπ., Εἰρήνης Χρυσοβαλ.
29	Π	Καλλινίκου μάρτ., Θεοδότῃς μάρτ. καί τέκνων
30	Σ	Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων
31	Κ	† ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Εὐδοκίμου δικαίου, Ἰωσήφ Ἀριμαθαίας

«Φωταγωγομένη ὑπερφυῶς, ταῖς τοῦ Παρακλήτου, ὑπερφώτοις μαρμαρυγαῖς, τήν ἐν ταῖς ἐρήμοις, ζωὴν εἴλου Ἐλέσα, προκρίνασα τῶν τῆδε, ὄλβον οὐράνιον».

† ΚΣ

ΙΟΥΛΙΟΥ 2016

Ἄναγνώσματα Κυριακῶν καί μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Ρωμ. β' 10-16	Μαθ. δ' 18-23	α' / Β'
10	Ρωμ. ε' 1-10	Μαθ. στ' 22-33	β' / Γ'
17	Τίτ. γ' 8-15	Μαθ. ε' 14-19	γ' / Δ'
20	Ἰακ. ε' 10-20	Λουκ. δ' 22-30	Προφήτου Ἡλίου
24	Ρωμ. ι' 1-10	Μαθ. η' 28 - θ' 1	δ' / Ε'
31	Ρωμ. ιβ' 6-14	Μαθ. θ' 1-8	πλ. α' / ΣΤ'

Ἡ Ἁγία Ὁσιοπαρθενομάρτυς Ἐλέσα ἡ ἐν Κυθήροις

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016

1	Δ	† Πρόδος Σταυρού, Ἐλέσης Ὁσιομ. Κυθήρων, 7 Μακκαβαίων
2	Τ	Ἀνακομιδῆ λειψ. πρωτομ. Στεφάνου, Θεοδώρου νεομ.
3	Τ	Δαλμάτου, Ἰσαακίου, Φαύστου, Θεοκλητοῦς ὁσίων
4	Π	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παιδων, Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος
5	Π	Εὐσιγνίου, Νόννης, Εὐγενίου ὁσίου τοῦ Αἰτωλοῦ
6	Σ	† Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
7	Κ	† Ζ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Δομετίου ὁσίου, Νικάνορος ὁσίου
8	Δ	Αἰμιλιανοῦ ὁμολογητοῦ, Μύρωνος, Τριανταφύλλου Ζαγοράς
9	Τ	† Μαθθία ἀποστόλου , Τῶν ἐν τῇ Χαλκῇ Πύλῃ 10 μ.
10	Τ	Λαυρεντίου διακ., Ξύστου ἐπισκ. Ρώμης, Ἴππολύτου
11	Π	Εὐπλου διακόνου, Νήφωνος πατριάρχου ΚΠόλεως
12	Π	Φωτίου καί Ἀνικήτου μαρτύρων, Παμφίλου μάρτυρος
13	Σ	Μαξίμου ὁμολογητοῦ, Εὐδοκίας βασιλίσσης
14	Κ	† Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Μιχαίου προφήτου, Μαρκέλλου
15	Δ	† Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
16	Τ	Διομήδους νεομάρτ., Τιμοθέου ἐπισκ. Εὐρίπου
17	Τ	Μύρωνος Ἱερομ. Ἀντικυθήρων , Παύλου καί Ἰουλιανῆς μαρτ.
18	Π	Φλώρου, Λαύρου, Λέοντος καί Ἑρμοῦ μαρτύρων
19	Π	Ἀνδρέου στρατηλάτου, Εὐτυχιανοῦ μάρτυρος
20	Σ	Σαμουήλ προφήτου, Λουκίου τοῦ βουλευτοῦ
21	Κ	† Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Θαδδαίου ἀπ., Βάσσης καί τέκνων αὐτῆς
22	Δ	Ἀγαθονίκου μάρτυρος, Ἀνθούσης μάρτ., Εὐθαλίας παρθ.
23	Τ	† ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ , Εἰρηναίου ἱερομάρτ.
24	Τ	† Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, Διονυσίου Αἰγίνης , Εὐτυχοῦς ἱερομ.
25	Π	Βαρθολομαίου ἀπ., Τίτου ἐπισκόπου Γορτύνης
26	Π	Ἀδριανοῦ καί Ναταλίας μαρτύρων, Ἰωάσαφ μάρτ.
27	Σ	† Φανουρίου μάρτυρος , Ποιμένος ὁσ., Ἀνθούσης νέας
28	Κ	† Ι΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Μωϋσέως Αἰθίοπος, Διομήδους
29	Δ	† Ἀποτομή τιμ. κεφ. Ἰωάννου Προδρόμου (νηστεία)
30	Τ	† Ἀλεξάνδρου , Παύλου, Ἰωάννου πατρ. ΚΠόλεως
31	Τ	† Κατάθεσις Τιμίας Ζώνης Ὑπεραγίας Θεοτόκου

«Ρᾶνον θείοις μύροις σου μυστικῶς, ὦ Παρθενομητορ, ἢ τῶν πάντων ΜΟΝΗ ΕΛΠΙΣ, πράϊνον καρδίας, εἰρήνευσον τόν κόσμον, καί εὐωδία Πνεύματος, καταμύρισον». † ΚΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
6	Β' Πέτρ. α' 10-19	Μαθ. ιζ' 1-9	Μεταμορφώσεως
7	Ρωμ. ιε' 1-7	Μαθ. θ' 27-35	πλ. β' / Ζ'
14	Α' Κορ. α' 10-17	Μαθ. ιδ' 14-22	βαρύς / Η'
15	Φιλίπ. β' 5-11	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Κοιμ. Θεοτόκου
21	Α' Κορ. γ' 9-17	Μαθ. ιδ' 22-34	πλ. δ' / Θ'
28	Α' Κορ. δ' 9-16	Μαθ. ιζ' 14-23	α' / Γ'

ΑΓΙΑ ΜΟΝΗ (ΠΑΝΑΓΙΑ) ΚΥΘΗΡΩΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016

1	Π	† ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ , Συμεών Στυλίου, Μελετίου
2	Π	Μάμαντος μ., Ίωάννου πατρ. ΚΠόλεως τοῦ νησιευτοῦ
3	Σ	† Ἀνακ. λειψ. Ἁγίου Νεκταρίου , Ὁσίου Ἀνθίμου
4	Κ	† ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ , Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κυθήροις, Μωῦσέως
5	Δ	Ζαχαρίου καί Ἐλισάβετ, γον. Προδρόμου, Ἀβδαίου ἐπισκ.
6	Τ	Ἀνάμνησις θαύματος ἀρχαγγέλου Μιχαήλ
7	Τ	Σῶζοντος μ., Εὐψύχου καί Ὀνησιφόρου ἀποστόλου
8	Π	† ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ , Ἀθανασίου νεομ.
9	Π	† Σύναξις Ἰωακείμ καί Ἄννης τῶν Θεοπατόρων
10	Σ	Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας μαρτύρων
11	Κ	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ , Χρυσοστόμου Σμύρνης
12	Δ	Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος, Ἰουλιανοῦ μάρτυρος
13	Τ	Κορνηλίου ἑκατ., Ἀριστείδου μάρτ. Ἱεροθέου ὁσίου
14	Τ	† Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
15	Π	† Νικήτα μεγαλομ. , Φιλοθέου ὁσίου, Συμεών Θεσ/νίκης
16	Π	† Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος , Μελιτινῆς μάρτυρος
17	Σ	† Σοφίας, Πίστεως, Ἐλπίδος καί Ἀγάπης μαρτύρων
18	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ , Εὐμενίου Γορτύνης, Ἀριάδνης μ.
19	Δ	Τροφίμου, Σαββατίου μαρτ., Δορυμέδοντος μάρτυρος
20	Τ	† Εὐσταθίου μεγ. καί τῶν σὺν αὐτῷ , Ἰλαρίωνος ὁσίου
21	Τ	Ἰωῆ προφήτου, Κοδράτου ἀποστόλου
22	Π	Φωκᾶ ἱερομ., Φωκᾶ κηπουροῦ, Ἰσαάκ καί Μαρτίνου
23	Π	† Σύλληψις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου , Νικολάου νεομάρτ.
24	Σ	† ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΗΣ Πολιούχου Κυθήρων , Θέκλης ἰσαπ.
25	Κ	† Α΄ ΛΟΥΚΑ , Εὐφροσύνης ὁσίας, Παφνουτίου
26	Δ	† Μετάστασις ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ
27	Τ	Ἀριστάρχου ἀποστόλου, Καλλιστράτου μάρτυρος
28	Τ	Βαρούχ προφήτου, Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ
29	Π	Κυριακοῦ ἀναχ., Πετρωνίας μάρτυρος, Γοβδελά
30	Π	Γρηγορίου ἱερομ. ἐπισκόπου Ἀρμενίας τοῦ Φωτιστοῦ

*«Θεράπευσον Κόρη σους ὑμνητάς, ψυχῶν τε
τάς νόσους, καί σωμάτων τάς χαλεπάς, καί
ἴασαι Μῆτερ, κακῶν καί ἀσθενείας, δεινῶν
ἀρρωστημάτων, Μυρτιδιώτισσα».* † ΚΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Α΄ Κορ. θ΄ 2-12	Ματθ. ιη΄ 23-35	β΄ / ΙΑ΄
8	Φιλιπ. β΄ 1-11	Λουκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28	Γενεσίου Θεοτόκου
11	Γαλ. στ΄ 11-18	Ἰωάν. γ΄ 13-17	γ΄ / Α΄
14	Α΄ Κορ. α΄ 18-24	Ἰωάν. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30-35	Ἐψῳδὸς Τιμίου Σταυροῦ
18	Γαλ. β΄ 16-20	Μάρκ. η΄ 34-38, θ΄ 1	δ΄ / Β΄
25	Β΄ Κορ. α΄ 21 - β΄ 4	Λουκ. ε΄ 1-11	πλ. α΄ / Γ΄

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑ ΠΟΛΙΟΥΧΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2016

1	Σ	Ἀνανίου ἀπ., Ρωμανοῦ Μελωδοῦ, Ἰωάννου Κουκουζέλη
2	Κ	† Β' ΛΟΥΚΑ , Κυπριανοῦ καί Ἰουστίνης, Θεοφίλου μάρτ.
3	Δ	† Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου , Δαμάρεως μάρτυρος
4	Τ	Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν, Δομνίνης μάρτυρος
5	Τ	Χαριτίνης, Εὐδοκίμου, Μεθοδίας ὁσίας τῆς Κιμῶλου
6	Π	† Θωμᾶ ἀποστόλου , Ἐρωτηίδος μάρτ., Κενδέα ὁσίου
7	Π	Σεργίου καί Βάκχου μεγαλομ., Πολυχρονίου ἱερομ.
8	Σ	† Πελαγίας ὁσίας, Πελαγίας παρθενομάρτυρος, Ταΐσιας
9	Κ	† Γ' ΛΟΥΚΑ , Ἰακώβου Ἀλφαίου, Ἀνδρονίκου, Ἀθανασίας
10	Δ	Εὐλαμπίου καί Εὐλαμπίας μ., Θεοφίλου ὁσίου ὁμολογ.
11	Τ	Φιλίππου ἐκ τῶν 7 διακόνων, Θεοφάνους ὁμολ.
12	Τ	† Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου , Πρόβου, Ταράχου μ.
13	Π	Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου, Χρυσῆς νεομάρτ.
14	Π	Ναζαριου, Γερβασίου μάρτ., Κοσμᾶ τοῦ Μελωδοῦ
15	Σ	Λουκιανοῦ ἱερομ., Σαβίνου ὁσίου, Βάρσου ὁμολογητοῦ
16	Κ	† Δ' ΛΟΥΚΑ (Ζ' Οἰκ. Συνόδου) , Λογγίνου ἑκατοντάρχου
17	Δ	Ἵσθῆ προφήτου, Ἀνδρέου τοῦ ἐν Κρίσει ὁσιομ.
18	Τ	† Λουκᾶ Εὐαγγελιστοῦ , Μαρίνου μάρτυρος
19	Τ	Ἰωήλ προφήτου, Οὐάρου, Κλεοπάτρας ὁσίας
20	Π	† Γερασίου Κεφαλληνίας, Ἀρτεμίου μεγαλ., Ματρώνης
21	Π	Χριστοδοῦλου ἐν Πάτμῳ, Σωκράτους μάρτυρος
22	Σ	Ἀβερκίου Ἱεραπόλεως, Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παιδῶν
23	Κ	† ΣΤ' ΛΟΥΚΑ , Ἰακώβου Ἀδελφοθέου, Ἰγνατίου ΚΠόλεως
24	Δ	Ἀρέθα μεγαλομ., Σεβαστιανῆς μάρτυρος, Πρόκλου
25	Τ	Ταβιθάς, Μαρκιανοῦ καί Μαρτυρίου μαρτύρων
26	Τ	† Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου
27	Π	Νέστορος μεγαλομ., Πρόκλης συζ. Πιλάτου
28	Π	† ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (ἐπέτειος τοῦ ΟΧΙ)
29	Σ	Ἀναστασίας τῆς Ρωμαίας, Ἀβραμίου ὁσίου
30	Κ	† Ε' ΛΟΥΚΑ , Κλεόπα ἀπ., Ζηνοβίου καί Ζηνοβίας
31	Δ	Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀριστοβούλου Ἀποστόλων

**«Μύρων ἀξιάγαστε καί κλεινέ, Μαρτύρων τό κλέ-
ρος, Ἱερέων ἢ καλλονή, τιμίῳ Λειψάνῳ, εὐλόγη-
σον τήν νῆσον, τήν τῶν Ἀντικυθήρων, ἦν περι-
φρούρησον».**

† ΚΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2016

Ἄναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ-ΜΗΝΙΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Β' Κορ. δ' 6-15	Λουκ. στ' 31-36	πλ. β' / Δ'
9	Β' Κορ. στ' 1-10	Λουκ. ζ' 11-16	βαρύς / Ε'
16	Τίτ. γ' 8-15	Λουκ. η' 5-15	πλ. δ' / ΣΤ
23	Γαλ. α' 11-19	Λουκ. η' 27-39	α' / Ζ'
26	Β' Τιμ. β' 1-10	Ἰωάν. ιε' 17 - ιστ' 2	Ἁγίου Δημητρίου
28	Ἐβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Ἁγίας Σκέπτης
30	Β' Κορ. ια' 31 - ιβ' 9	Λουκ. ιστ' 19-31	β' / Η'

Ὁ Ἅγιος Μύρων, Πολιοῦχος Ἀντικυθήρων

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016

1	Τ	† Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων , Δαβίδ ἐν Εὐβοίᾳ
2	Τ	Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἐλπιδοφόρου, Ἀνεμποδίστου μ.
3	Π	Ἀκεψιμᾶ, Ἀειθαλᾶ καὶ Ἰωσήφ μαρτύρων, Γεωργίου Ν.
4	Π	Ἰωαννικίου ὁσ., Ἑρμαίου ἱερομ., Νικάνδρου ἐπισκόπου
5	Σ	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μαρτ., Ἑρμᾶ καὶ Λίνου ἀπ.
6	Κ	† Ζ΄ ΛΟΥΚΑ , Παύλου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως ὁμ., Λουκᾶ ὁσίου
7	Δ	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων, Λαζάρου ὁσίου
8	Τ	† Σύναξις Ταξιάρχων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ
9	Τ	† Νεκταρίου Αἰγίνης , Ὀνησιφόρου μάρτ., Θεοπίστης ὁσίας
10	Π	Ὀλυμπᾶ, Ροδίωνος, Ἐράστου ἀπ., Ἀρσενίου Καππαδόκου
11	Π	† Μηνᾶ μεγαλομ. , Βικτωρος καὶ Βικεντίου μαρτύρων
12	Σ	Ἰωάννου Ἐλεήμονος, Νείλου ἀσκητοῦ, Νείλου μυροβλύτου
13	Κ	† Η΄ ΛΟΥΚΑ , Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Δαμασκηνοῦ
14	Δ	† Φιλίππου ἀποστόλου, Κωνσταντίνου Ὑδραίου
15	Τ	Γουρία, Σαμωνᾶ, Παΐσιου ὁσ. (ἀρχὴ νηστείας)
16	Τ	† Μαθαίου τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ , Ἰφιγενείας
17	Π	Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Γενναδίου καὶ Μαξιμου
18	Π	Πλάτωνος μεγαλ., Ρωμανοῦ μ., Ζακχαίου διακόνου
19	Σ	Ἀβδίου προφήτου, Βαρλαάμ μάρτ., Ἡλιοδώρου μάρτ.
20	Κ	† Θ΄ ΛΟΥΚΑ , Γρηγορίου Δεκαπολίτου, Πρόκλου ΚΠόλεως
21	Δ	† ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22	Τ	Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου Ἀποστόλου
23	Τ	Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, Σισινίου ὁμολογητοῦ
24	Π	Κλήμεντος Ρώμης, Πέτρου Ἀλεξανδρείας, Ἑρμογένους
25	Π	† Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος , Μερκουρίου
26	Σ	† Στυλιανοῦ Παφλαγόνος, Νίκωνος , Γεωργίου Χιοπολίτου
27	Κ	† ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ , Ἰακώβου μεγαλομ. Πέρσου, Θεοδοσίου
28	Δ	Στεφάνου Νέου ὁμολ., Εἰρηνάρχου μάρτυρος
29	Τ	Παραμόνου καὶ 370 μαρτ., Φιλουμένου Νέου μάρτ.
30	Τ	† Ἀνδρέου Ἀποστόλου , Φρουμεντίου ἐπ. Αἰθιοπίας

«Ἀνθίμου θεράποντος τοῦ Χριστοῦ, Κεφαλλήνων νήσου, γόνου ὄντως πανευκλεοῦς, καὶ τῶν Κυθηρίων, Προστάτου καὶ ἐφόρου, εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἀπεκδεχόμεθα».

† ΚΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
6	Γαλ. α' 11-19	Λουκ. η' 41-56	γ' / Θ'
13	Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2	Λουκ. ι' 25-37	δ' / Γ'
20	Γαλ. στ' 11-18	Λουκ. ιβ' 16-21	πλ. α' / ΙΑ'
21	Ἐβρ. θ' 1-7	Λουκ. ι' 38-42, ια' 27-28	Εἰσοδίων Θεοτόκου
27	Ἐφεσ. β' 4-10	Λουκ. ιη' 18-27	πλ. β' / Α'

Ὁ Ἅγιος Ἄνθιμος ὁ νέος ὁ ἐν Κεφαλληνία

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016

1	Π	Ναούμ προφήτου, Φιλαρέτου, Θεοκλήτου, Ἄνανιου
2	Π	Ἀββακούμ προφήτου, Μυρόπης μάρτ., Θεοφίλου όσ.
3	Σ	Σοφονίου προφήτου, Ἀγγελῆ νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίω
4	Κ	† Γ' ΛΟΥΚΑ , Βαρβάρας μεγ., Ἰωάν. Δαμασκηνοῦ, Σεραφεῖμ Φαναρίου
5	Δ	Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, Διογένους μάρτυρος
6	Τ	† Νικολάου ἀρχιεπ. Μύρων τῆς Λυκίας
7	Τ	Ἀμβροσίου Μεδιολάνων, Γερασίμου όσίου ἐξ Εὐβοίας
8	Π	Σωσθένους, Ἀπολλώ, Τυχικοῦ Ἀποστόλου, Παταπίου
9	Π	† Σύλληψις Ἁγίας Ἄννης μητρός τῆς Θεοτόκου
10	Σ	Μηνᾶ Καλλικελάδου, Ἐρμογένους, Εὐγράφου μάρτ.
11	Κ	† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ (ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ) , Δανιήλ καί Λουκά Νέου Στυλ.
12	Δ	† Σπυριδῶνος θαυματουργοῦ , Ἰωάννου Ζιχνῶν όσίου
13	Τ	Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Μαρδαρίου, Λουκίας μ.
14	Τ	Θύρσου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ μ.
15	Π	† Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καί Ἀνθίας (μητρός)
16	Π	Ἀγγαίου προφ., Θεοφانوῦς βασιλ., Μοδέστου
17	Σ	† Διονυσίου Ζακύνθου, Δανιήλ προφ., Τριῶν Παιδῶν
18	Κ	† ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ , Σεβαστιανοῦ
19	Δ	Βονιφατίου μάρτ., Ἄρεως μάρτ., Θεσσαλονίκης μάρτ.
20	Τ	† Ἰγνατίου Θεοφόρου , Φιλογόνου ἐπ., Ἰωάννου νεομ.
21	Τ	Ἰουλιανῆς καί σύν αὐτῆς 500 μαρτύρων, Θεμιστοκλέους
22	Π	† Ἀναστασίας Φαρμακολυτριάς , Θεοδότης μάρτ.
23	Π	Νήφωνος ἐπ. Κωνστ., Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων
24	Σ	Εὐγενίας όσιομάρτυρος, Βασίλας καί Ἀχαϊκοῦ μάρτ.
25	Κ	† Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
26	Δ	† Σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου , Εὐθυμίου Σάρδεων όμολ.
27	Τ	† Στεφάνου Πρωτομάρτυρος , Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ
28	Τ	Τῶν ἐν Νικομηδεῖα Δισμυρίων μαρτύρων, Δημοσθένους
29	Π	14.000 ἁγίων νηπίων ὑπό Ἡρώδου ἀναιρεθέντων
30	Π	Ἀνυσίας όσιου., Φιλεταίου μάρτ., Λέοντος όσίου
31	Σ	Μελάνης όσίας τῆς Ρωμαίας, Ζωτικοῦ όρφανοτρόφου

**«Τεκοῦσα ἀφράστως τόν σόν Υἱόν, τόν Παντε-
ευεργέτην καί Σωτήρα καί Λυτρωτήν, τόν κό-
σμον λυτροῦσαι, παθῶν καί καχεξίας, ὡς
πάντων ὑπερέρα, Μυρτιδιώτισσα».** † ΚΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

Ἐναγνώσματα Κυριακῶν καὶ μεγάλων ἑορτῶν

ΗΜΕΡΑ ΜΗΝΑ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ - ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Γαλ. γ' 23 - δ' 5	Λουκ. ιγ' 10-17	βαρύς / Β'
9	Γαλ. δ' 22-27	Λουκ. η' 16-21	Συλλήψεως Ἁγίας Ἄννης
11	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιδ' 16-24, Ματθ. κβ' 14	πλ. δ' / Γ'
18	Ἑβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	α' / Δ'
25	Γαλ. δ' 4-7	Ματθ. β' 1-12	Χριστουγέννων

Παναγία ἡ Μυρτιδιώτισσα (τοῦ Ἱ. Ναοῦ) τοῦ Ν. Φαλήρου

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κυθήρων καὶ Ἀντικυθήρων Σεραφεῖμ (κατὰ κόσμον Λάμπρος Κ. Στεργιούλης) ἐγεννήθη εἰς τὰ Βραγκιανὰ Καρδίτσης τὴν 27/12/1950. Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς ἐφοίτησεν εἰς τὴν Ριζάρειον Ἐκκλ. Σχολὴν (1964-1970) καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Α.Π.Θεσσαλονίκης (1972-1976) καὶ εἰς τὸ Μεταπτυχιακὸν Τμῆμα αὐτῆς, Κλάδος Συστηματικῆς Θεολογίας (1976-1978). Τὸ 1971 ἐχειροτονήθη Διάκονος καὶ τὸ 1981 Πρεσβύτερος, ἀναλαβὼν καθήκοντα τακτικοῦ Ἱεροκήρυκος καὶ Γεν. Ἀρχιερ. Ἐπιτρόπου τῆς Ἱ. Μ. Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης. Μητροπολίτης Κυθήρων ἐξελέγη τὴν 27ην Ἰουνίου 2005. Αὐθημερόν ἐγένετο τὸ Μικρὸν καὶ Μέγα Μήνυμα. Τὴν 2αν Ἰουλίου 2005 ἐγένετο ἡ εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία αὐτοῦ εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν, προεξάρχοντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδοῦλου.

Τὴν 28ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἔδωκε τὴν διαβεβαίωσιν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν 30ὴν Ἰουλίου 2005 ἐγένετο ἡ ἐνθρόνισίς του εἰς Κύθηρα.

Α' ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἔδρα: Χώρα - Κυθήρων 80100

Τηλ. Σεβασμ. Μητροπολίτου 27360.31281

Fax: 27360.31281.

Γραφείων 27360.31202 καὶ 27360.38360

FAX: 27360.31202.

Ἰστοσελίδα: www.imkythiron.gr

E-mail: imkythiron@imkythiron.gr.

Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:

Πρωτ. π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος.

Τηλ.: 27360.38359.

Ἐπίτιμος Γεν. Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:

Πρωτοπρ. π. Εὐάγγελος Λουράντος.

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Α' Ἀρχιερ. Ἐπιτροπείας Κυθήρων:

Ἀρχιμ. π. Φρουμέντιος Δημητρίου.

Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Β' Ἀρχιερ. Ἐπιτροπείας Κυθήρων:

Πρωτ. π. Πέτρος Μαριᾶτος.

Συμβούλια:

1) Μητροπολιτικόν: Πρόεδρος· Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ. Μέλη: Ἀρχιμαν-

δρίτης π. Φρουμέντιος Δημητρίου, Πρωτ. π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος, ὁ Δ/ντής τῆς ΔΟΥ κ. Γεώργιος Καλλίγερος, ὁ κ. Κων/νος Βλάχος, Νομ. Σύμβουλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καί ἡ Ἐκκλ. Σύμβουλος κα Μαρία Γεωργιλᾶ.

2) Ἐπισκοπικόν Δικαστήριον: Πρόεδρος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφείμ. *Μέλη*· Πρωτοπρ. π. Παναγιώτης Διακόπουλος καί Πρωτοπρ. π. Πέτρος Μαριᾶτος. *Ἀναπληρωματικά Μέλη*· Ἀρχιμ. π. Πέτρος Κασσιμάτης καί Πρωτ. π. Παναγ. Μεγαλοκονόμος. *Γραμματεὺς*· Ἀρχιμ. Φρουμέντιος Δημητρίου.

3) Τοπικόν Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. Πρόεδρος· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφείμ. *Μέλη*· Ἀρχιμ. π. Πέτρος Κασσιμάτης. *Ταμίας*· ὁ κ. Ἰάκωβος Παστός.

Διοικητικόν Προσωπικόν: *Γραμματεὺς - Γραφεῖον Ἀποστολικῆς Διακονίας - Γάμων καί Διαζυγίων - Τ.Π.Ο.Ε.Κ.Ε. - ΟΔΕΠ - Λογιστῆς - Ἐκκαθαριστῆς ἀποδοχῶν Ἐφημερίων*· ὁ κ. Ἰάκωβος Παστός. *Γραφεὺς*· ἡ κ. Ἰωάννα Καραβοκύρη, Θεολόγος. *Γραφεὺς, Ταμίας - βοηθ. Λογιστοῦ*· ὁ κ. Ἰωάννης Χλαμπέας. *Πρόεδρος Γεν. Φιλοπτώχου Ταμείου*· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφείμ. *Ταμίας*· ὁ κ. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος. *Ὁδηγός - Κλητῆρ*· ὁ κ. Γεώργιος Φατσέας.

- Ἐνοριακοί Ναοί 31.
- Παρεκκλήσια - Ἐξωκκλήσια 347.

- Ναοί Κοιμητηρίων 30.
- Μοναστηριακοί Ναοί 5.
- Έφημέριοι 17: ΠΕ 5, ΤΕ 2, ΔΕ 6, ΥΕ 4
Συνταξιούχοι Έρετες 3.

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ
Α' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ
Έδρα: Χώρα Κυθήρων

ΝΑΟΣ	ΤΗΛΕΦ.	ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ	ΚΑΤΗΓ
ΝΗΣΟΣ ΚΥΘΗΡΑ			
Χώρα 80100			
Έσταυρωμένος	6984.805577	Δημητρίου Φρουμ.	ΠΕ
Άγ. Ήλιος - Προφ. Ήλιος	27360.31015	Κενή	
Άλεξανδράδες			
Άγ. Τριάς	27360.31184	Σκλάβος Πετ.	ΔΕ
Άρωνιάδικα			
Μεταμόρφωσις	27360.33231	Σταθās Σαμψ.	ΔΕ
Δρυμών			
Άγ. Μαρίνα	27360.31279	Λουράντος Εύαγγ.	ΥΕ
Κάλαμος			
Άγ. Νικήτας	6977.292317	Παπανδρόπουλος Ίωάν.	ΔΕ
Καλησπεριάνικα			
Άγ. Γεώργιος	27360.33673	Κενή	
Καλοκαιρινές			
Άγ. Σπυρίδων	27360.31184	Κενή	
Καρβουνάδες			
Άγ. Γεώργιος	27360.37093	Ζουναρέλης Νικόλαος	ΠΕ
Κατούνι			
Άγ. Ειρήνη		Τσοπάνογλου Ίωακ.	ΠΕ
Κάτω Λειβάδι			

Ἄνάλ. Σωτήρος Κεραμωτό	27360.31015	Μεγαλοκονόμος Παν. ΠΕ
Μεταμόρφωσις Ἄνω Λειβάδι	27360.37093	Ζουναρέλης Νικόλαος ΠΕ
Κοίμ. Θεοτόκου Μυλοπόταμος	27360.31015	Μεγαλοκονόμος Παν. ΠΕ
Ἄγ. Χαράλαμπος Πιτσινιάνικα	27360.33673	Κασιμάτης Πέτρος ΤΕ
Ἐσταυρωμένος Ποῦρκον	27360.33673	Κασιμάτης Πέτρος ΤΕ
Ἄγ. Ἐλέσα Στραπόδι	27360.37093	Ζουναρέλης Νικόλαος ΠΕ
Τίμ. Πρόδρομος Φατσάδικα	27360.31246	Κενή
Ἄγ. Ἀνάργυροι Φράτσια	6982349521	Νιάφας Λάμπρος ΔΕ
Κοίμ. Θεοτόκου Φράτσια	6977.292317	Παπανδρόπουλος Ἰωάν. ΔΕ
Ἄγ. Χαράλαμπος	27360.31192	Κενή

Β' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ

Ἔδρα: Ποταμός Κυθήρων

ΝΑΟΣ ΤΗΛΕΦ. ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΚΑΤΗΓ

ΝΗΣΟΣ ΚΥΘΗΡΑ

Ἄγ. Πελαγία-Ἄγ. Πελαγία	27360.34375	Λαγός Κωνσταντίνος ΤΕ
Ἄλοιζιάνικα		
Ἄγ. Βασίλειος	27360.33483	Γολεμάτης Ἰωάν. ΔΕ
Αὐλέμων		
Ἄγ. Νικόλαος	6977.616194	Ἄδικημενάκης Γεώρ. ΥΕ
Βιαράδικα		
Εἰσοδ. Θεοτόκου	6977.292317	Κενή
Καραβᾶς		
Ἄγ. Χαράλαμπος	27360.33548	Διακόπουλος Παν. ΥΕ
Καστρισιάνικα		

Ἁγ. Ἀντώνιος Μητᾶτα	27360.33682	Μαρσέλος Σεραφεῖμ ΔΕ
Ἁγ. Τριάς Λογοθετιάνικα	6977.616194	Ἄδικημενάκης Γεώργιος ΥΕ
Ἁγ. Μηνᾶς Ποταμός	27360.33548	Διακόπουλος Παν. ΥΕ
Ζωοδ. Πηγῆς Φριλιγκιάνικα	27360.33339	Μαριᾶτος Πέτρος ΠΕ
Εἰσ. Θεοτόκου	27360.33682	Μαρσέλος Σεραφεῖμ ΔΕ

ΝΗΣΟΣ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ

Ἁντικύθηρα		
Ἁγ. Μύρων	27360-38140	Λιγοψυχάκης Ἁντών. ΥΕ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ

- 1) Παναγία Μυρτιδιώτισσα τηλ. 27360.31184.
- 2) Ἁγία Μόνη τηλ. 27360.33251.
- 3) Ἁγία Ἐλέσα τηλ. 27360.31083.
- 4) Παναγία Δέσποινα Καραβᾶ τηλ. 27360.33548.
- 5) Ἁγιοὶ Ἀνάργυροι (Ξερουλάκι) τηλ. 27360.31015.

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἁνδρῶα: Ὄσιου Θεοδώρου. Ἡγούμενος· Ἁρχιμ. π. Πέτρος Κασιμάτης. Ἐγγεγρ. Μοναχοὶ 5, Ἐγκατ. 1. Τηλ. 27360.33.673.

Β' ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Θεῖον Κήρυγμα: 1) Κήρυκες Θείου Λόγου· ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ, καθὼς

καί οί: Ἄρχιμ. π. Πέτρος Κασιμάτης, Ἄρχιμ. π. Φρουμέντιος Δημητρίου, Πρωτοπρ. π. Παναγ. Μεγαλοκονόμος καί Πρωτοπρ. π. Πέτρος Μαριᾶτος. Δημοσιεύσεις ἄρθρων εἰς τόν τοπικόν τύπον, ὁμιλίας καί ἐκπομπάι εἰς τά Ραδιόφωνα Κυθήρων ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου καί τῶν συνεργατῶν του.

Ἱερά Ἐξομολόγησις: Ὑπεύθυνος Πρωτοπρ. π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος. Αὕτη θεραπεύεται ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καί ἐπτά ἐντεταλμένων Ἐφημερίων - Πνευματικῶν.

Χριστιανική Ἀγωγή Νεολαίας: Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ πραγματοποιεῖ ἐκκλησιασμούς καί τακτικάς ἐπισκέψεις καί ὁμιλίας εἰς τά Σχολεῖα τῆς νήσου. Συμπαραστάτης Ἐκπαιδευτηρίων: Ὁ Πρωτοπρ. π. Παναγιώτης Μεγαλοκονόμος. Κατηχητικά Σχολεῖα 7.

Ἱηρεσία Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας: Οἱ ἐντεταλμένοι πρός τοῦτο Ἱερεῖς.

Ἐκκλησιαστική Ἱηρεσία Ἀσθενῶν: Συμπάραστασις πρός τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Νοσοκομείου Κυθήρων καί τοὺς τροφίμους τοῦ Γηροκομείου Ποταμοῦ ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σεραφεῖμ καί τοῦ Αἰδεσιμολ. π. Πέτρου Μαριάτου, Ἱατροῦ.

Κληρικολαϊκαὶ Συνελεύσεις: Ἱερατικά Συνάξεις πραγματοποιοῦνται κατὰ μῆνα καί κληρικο-

λαϊκαί Συνελεύσεις κατ' ἔτος μέ τήν συμμετοχήν ἐνοριτῶν καί πάντων τῶν διακονούντων εἰς τάς ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Σχολή Γονέων εἰς Πνευματικά Κέντρα Κεραμωτοῦ καί Ποταμοῦ: Μηνιαῖες συνάξεις.

Ἐκκλησιαστικόν ἐγκόλπιον Ἡμερολόγιον: Ἐκδίδεται κατ' ἔτος.

Γραπτόν Θεῖον Κήρυγμα: Συντάσσεται καί ἀναγινώσκεται τάς Κυριακάς εἰς τοὺς Ἱεροῦς Ναοῦς.

«Τό Μήνυμα τῆς Κυριακῆς»: Ἐβδομαδιαία ραδιοφωνική ἐκπομπή τοῦ Σεβασμιωτάτου, μεταδιδόμενη ἀπό τοὺς 2 τοπικούς Ρ/Σ FM105,6 καί 107,3, τόν Ρ/Σ τῆς Πειραικῆς Ἐκκλησίας καί μέσω Internet.

Περιοδικόν «Παναγία Μυρτιδιώτισσα»: Ἐκδίδεται περιοδικῶς δαπάναις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας Μυρτιδιώτισσας.

Ἐκκλησιαστικά Βιβλιοθήκαι: Πνευματικοῦ Κέντρου Χώρας καί Πνευματικοῦ Κέντρου Λειβαδίου.

Πνευματικά Κέντρα - Αἴθουσαι: 1) Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Χώρας 2) Κληροδοτήματος Μιχ. Παναγιώτου - Ποταμοῦ 3) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Λειβαδίου 4) Ἐνορίας Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ Κεραμωτοῦ (Λεοντσίνειον) 5) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Μαρίνης Δρυμῶνος 6) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος Ἀλεξανδράδων 7) Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Εἰρήνης Κατουνί-

ου καί 8) Ένορίας Άλοιζιανίκων.

Κύκλοι Μελέτης Άγίας Γραφής: 1. Πνευματικόν Κέντρον Χώρας. 2. Πνευματικόν Κέντρον Λειβαδίου. 3. Γραφείον Ί. Ναοῦ Παναγίας Ίλαριωτίσσης Ποταμοῦ.

Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς: Εἰς Πνευματικόν Κέντρον Ί.Ν. Άγ. Γεωργίου Λειβαδίου.

Παραδοσιακοί χοροί - θεατρική παιδεία - κέντημα - ὑφαντική τέχνη εἰς Λεοντσίνειον Πνευματικόν Κέντρον Κεραμωτοῦ. Ὑπεύθυνος: Ἐλένη Τζοβάρρα-Χατζοπούλου, Καθηγ. Παν/μίου.

Ἐκκλησιαστική Τέχνη: Ἱστορικά Μνημεῖα: 1) Ί. Ναός Άγίου Ἀπ. Πέτρου Ἀραιῶν 13ου αἰῶνος. 2) Ί. Ναός Άγίου Δημητρίου Πούρκου 11ου αἰῶνος. 3) Ί. Ναός Άγίου Ἀνδρέου Λειβαδίου 10ου αἰ. 4) Ί. Ναός Άγίου Νικήτα Καλάμου 11ου αἰ. 5) Ί. Ναός Άγίου Νίκωνος Ποταμοῦ 14ου αἰ. 6) Πολλοί Ί. Ναοί τοῦ 16ου αἰῶνος.

Γ' ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

1) Γενικόν Φιλόπτωχον Ταμεῖον: Ἀντιμετωπίζει ἐκτάκτους ανάγκας ἀναξιοπαθούτων ἀδελφῶν, παρέχον σημαντικήν οικονομικήν βοήθειαν.

2) Κασιμάτειον Γηροκομεῖον Κυθήρων εἰς

Ποταμόν.

3) Όμάδα Έθελοντῶν Κοινωνικῆς Φροντίδας Ἱερᾶς Μητροπόλεως: Παρέχει ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν στήριξιν καὶ βοήθειαν εἰς μοναχικούς, πολυτέκνους, πτωχοὺς, ἀσθενεῖς κ.λπ. Ὑπεύθυνοι τῆς ομάδας: Ἱερεῖς π. Παναγ. Μεγαλοκονόμος, π. Παναγ. Διακόπουλος, π. Πέτρος Μαρῖατος καὶ οἱ κυρίες Σταυριανὴ Χλέντζου, Ἐλένη Κομηνοῦ.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεραφεῖμ προεδρεύει:

- 1) Τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτος Παναγίας τῆς Μυρτιδιωτίσσης.
- 2) Τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτος τῆς Ἀγ. Μόνης καὶ
- 3) Τοῦ κληροδοτήματος «ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ».

Δ' ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΠΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ: 1) Παναγίας τῆς Μυρτιδιωτίσσης (24 Σεπτ.), 2) Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Κυθήροις ἀσκήσαντος (12 Μαΐου), 3) Ἀγίας Ὁσιοπαρθενομάρτυρος Ἐλέσης τῆς ἐν Κυθήροις ἀθλησάσης (1 Αὐγ.), 4) Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Μύρωνος εἰς Ἀντικύθηρα (17 Αὐγ.). 5. Ὁσίου Ἀνθίμου τοῦ νέου τοῦ ἐν Κεφαλληνία (4 Σεπτ.).

Ε' ΙΕΡΑ ΛΕΙΨΑΝΑ

Τιμία Κάρα τοῦ Ὁσίου Θεοδώρου τοῦ ἐν Κυθήροις. Ἱερὸν Λείψανον Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου. Ἱερά Λείψανα Ἀγίας Ὁσιοπαρθενομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας καί Ἀγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας. Ἱερὸν Λείψανον Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους τοῦ Θαυματουργοῦ. Ἱερὸν Λείψανον Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Μύρωνος, Πολιοῦχου τῶν Ἀντικυθέρων. Ἱερά Λείψανα Ἀγίων Μαρτύρων Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου καί Μαρδαρίου.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Ίερά Μητρόπολις (Χώρα)	27360-31202
Δήμος (Χώρα)	27360-31213
Έθνική Τράπεζα (Χώρα)	27360-37306
Έθνική Τράπεζα (Ποταμός)	27360-32901
Τράπεζα Πειραιώς (Χώρα)	27360-31221
Ταχυδρομείο (Χώρα)	27360-31274
Ταχυδρομείο (Ποταμός)	27360-33225
ΔΟΥ (Χώρα)	27360-31205
Ειρηνοδικείο (Χώρα)	27360-31650
Άστυνομικό Τμήμα (Χώρα)	27360-31206
Άστυνομικός Σταθμός (Ποταμός)	27360-33222
Λιμεναρχείο (Άγια Πελαγία)	27360-33280
Λιμεναρχείο (Καψάλι)	27360-31222
Τελωνείο (Καψάλι)	27360-31262
ΔΕΗ (Χώρας)	27360-31207
ΟΤΕ (Ποταμός)	27360-33299
Άρχαιολογικό Μουσείο (Χώρα)	27360-31739
Συλλογή Βυζνών Τοιχογραφιών Κάτω Λειβάδι	27360-31731
Άρχ. Ύπηρ. Βυζ. Άρχαιοτήτων Λειβάδι	27360-31195
Ίστορικό Άρχεϊον Κάστρου Χώρας	27360-37046
Ί. Μονή Όσίου Θεοδώρου	27360-33673
Ί. Μονή Παναγίας τής Μυρτιδιωτίσσης	27360-31184
Ί. Μονή Άγίας Μόνης	27360-33251
Ί. Μονή Άγίας Έλέσης	27360-31083
Γυμνάσιο (Χώρα)	27360-31148
Λύκειο (Χώρα)	27360-31314
Δημοτικό Σχολείο (Χώρα)	27360-31229
Νοσοκομείο (Ποταμός)	27360-33325
Γηροκομείο (Ποταμός)	27360-33301,33303-4
Όλυμπιακή Αεροπορία (Ποταμός)	27360-33362
Άεροδρόμιο	27360-33297

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ	ΤΗΛΕΦ.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ	ΤΗΛΕΦ.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ	ΤΗΛΕΦ.

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΥΘΗΡΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ**

Χώρα - Κυθήρων 80100
ΤΗΛ.: 27360-31281 και 31202
Fax: 27360-31202

Ίστοσελίδα: www.imkythiron.gr
E-mail: imkythiron@imkythiron.gr

Έπιμέλεια έκδοσεως: ΔΟΜΗ Ο.Ε.

Έξώφυλλο:

Ό Ιερός Ναός Παναγίας Δέσποινας Καραβά

Όπισθόφυλλο:

Ό Ιερός Ναός Άγίου Χαραλάμπους Καραβά

